

ILMAILUALAN UNIONI IAU:N JÄSENLEHTI

Unioni

15.6.2007

NRO 3

Liittoon valittiin
uusi johto s. 8

Ilmailualan Unioni 50 vuotta 1957-2007
IAU

- 2 Pääkirjoitus
- 4 Nostovälineet tarkastetaan säännöllisesti
- 7 Rautatieläisten Liitto selvittää mahdollisuudet osallistua TEAM-liiton rakentamiseen
- 8 Liiton puheenjohtajisto vaihtui
- 11 Työsopimuslakia selkeytettävä vastentahtoisien yrittäjyyden estämiseksi
- 12 Edustajiston jäsenet valmiina päätöksiin
- 17 Yhteiskuntatutkimus paras keino torjua nuorisotyöttömyyttä
- 17 Tietosuojalain uudistus lisää työntekijöiden oikeusturvaa

18 Aseharrastus ja ilmailu

- 20 Jalkautumisprojekti etenee
- 21 Finnair ja RTG-yhtiöt sopivat kotimaan-asemien maapalveluista
- 22 Valmistaudu TES-kierrokseen - liity nopean viestinnän piiriin
- 23 Jäsenfoorumi työn alla
- 24 Jäähävyäiset järjestötyölle - Tulevaisuus on avoin
- 27 Kaivannon Olli eläkkeelle
- 28 Kesäistä herkuttelua
- 28 Liiton Internet-sivut uudistuvat
- 29 Peter Parker heittää pahaa läppää
- 30 Matkavakuutuskortti mukaan matkalle
- 31 Kolumni
- 32 Tasa-arvoista palkkapolitiikkaa tulee edistää liittokierroksellakin
- 34 SAK:n valtuuston päätöslausuma
- 35 Paikallisten sopimusten soveltamisongelmat lisääntyneet
- 36 REACH aloittaa uuden aikakauden kemikaalien terveysvaarojen hallinnassa
- 38 Uskomaton lettumestari
- 38 Kuvakulma
- 39 Pellen päiväkirja

KANSIKUVA: Jani Nordman ja Juha Savolainen tarkastavat turvaköydet vuosittain, Janin kädessä juuri vaihdettu uusi köysi. Vanhassa köydessä oli pieni viilto.

Unioni

Levikki 4500
11. Vuosikerta

Julkaisija
Ilmailualan Unioni IAU ry

ISSN
1795-2840 (Painettu)
1795-343X (Verkkoalehti)

Päätoimittaja
Juha-Matti Koskinen
Puh. (09) 47857 225

Toimitussihteeri
Pekka Kainulainen
Puh. 040 528 8166
pekka.kainulainen@iau.fi

Toimituskunta
Markus Berg
Arto Kujala
Erkki Luoto
Ari Miettinen
Tuomo Oksanen
Pasi Poutiainen

Kirjeenvaihtaja
Vesa Suni

Toimitus
John Stenbergin ranta 6
PL 337
00531 HELSINKI
Fax. (09) 47857 250

Osoitteenmuutokset
Liiton jäsenistön osoitteenmuutokset päivittyvät automaattisesti postiin/väestörekisteriin tehdyn ilmoituksen perusteella. Muut osoitteenmuutokset voi toimittaa mieluiten sähköpostitse osoitteeseen iau@iau.fi.

Ilmestyminen
Lehti ilmestyy v. 2007 kuusi kertaa.
Ilmestymisaikataulu sivulla 39.

Aineisto
Toimitus ei vastaa pyytämättä lähetetyistä aineistoista eikä palauta niitä.

Ulkoasu
Sign Design/Sanna Kallio

Paino
Sälekarin Kirjapaino Oy, Somero

Kansikuva
Markus Berg

Työrauhan askelmerkkejä

Ilmailualan Unioni IAU ja Palvelualojen Toimialaliitto ovat sopineet aloittavansa työehtosopimusneuvottelut elokuun puolessa välissä. Oma valmistautumisemme on edennyt vaiheeseen, jossa liittomme työehtosopimusvaliokunta on koonnut yhteen eri tasojen linjaukset sopimuskierrökselle. Linjaukset koostuvat SAK:n asettamista yhteisistä tavoitteista, edustajistomme asettamista sopimusalamme avainkysymyksistä sekä ammattiosastojen yksilöidyistä sopimusmuutosesityksistä. Tämän valiokuntatyön pohjalta liittomme uusi hallitus on käynyt ensimmäisen laajan keskustelun, jolla se on koordinoanut ja painottanut asetettuja tavoitteita keskenään.

Valmistautumistyö jatkuu edelleen kesän aikana. Hyvä työehtosopimus tuo mukanaan kohtuullisen ansiotason nousun, mutta päämääränä on saavuttaa myös työrauha – laajasti ymmärrettynä. Työehtosopimus käsittelee työrauhaa työrauhavelvoitteen kautta, joka rikkoontuu työtaistelutoimenpitein silloin kun sopimus on voimassa. Kuitenkin nyt, kun nykyisen työehtosopimuksen aika on päättymässä, huomio siirtyy velvoitteiden noudattamisesta työrauhan luomisen edellytyksiin seuraavalle sopimuskaudelle. Laadullisesti onnistunut työehtosopimus luo edellytykset työrauhalle, joka ulottuu yksittäisen työntekijän ja yrityksen tasolta koko ilmailualalle.

Työntekijän työrauhan rikkoo alallamme yhä useammin yritys- tai uudelleenjärjestelyjen uhka, vaikka itse työ, jota työntekijä tekee, ei ole häviämässä mihinkään. Tätä epävarmuutta on mahdollista vähentää pykälillä, jotka samalla ajanmukaistavat työehtosopimustamme. Eripuraa yrityksissä, yhtäältä työnantajan ja työntekijöiden välillä, ja toisaalta työntekijöiden kesken, on turhaa ruokkia työehtosopimukseen sisältyvällä epäonnistuneella palkkausjärjestelmällä. Ilmailualan vakautta ei ole syytä vaarantaa sillä, että työehtosopimuksemme soveltamisalasta jää tulkinnoille sijaa.

Kun meidän lisäksi muita ilmailualan työntekijäryhmiä edustavien järjestöjen sopimukset ovat asiallisessa kunnossa, työrauhan edellytykset tämän sopimuskierröksen osalta täyttyvät koko ilmailualalla. Tällöin on palattu takaisin työehtosopimuksen määrittämän työrauhavelvoitteen tilaan. Huomio on kohdistunut uudestaan työehtosopimuksen valvontaan ja kesä on vaihtunut syksyksi. Mutta ennen sitä, hyvää kesää kaikille omasta ja koko Ilmailualan Unionin puolesta,

JUHANI HAAPASAARI
puheenjohtaja

”

Hyvä työehtosopimus tuo mukanaan kohtuullisen ansiotason nousun, mutta päämääränä on saavuttaa myös työrauha – laajasti ymmärrettynä.

”

Nostovälineet tarkastetaan säännöllisesti

Jani Nordman ja Juha Savolainen Finnairin Tekniikan nostovälinekorjaamolta kertovat, että heidän työtään ohjaa hyvin tiukka ja tarkka lainsäädäntö. Esimerkiksi lentokoneiden nostamiseen tarkoitettu tunkki on tarkastettava joka vuosi.

■ Vuosittaiseen tarkastukseen kuuluu toimintakokeilu sekä nostimen valmistajan ohjeiden mukaiset huoltotoimet. Joka kolmas vuosi jokainen tunkki koe-kuormitetaan Finnairilla testipenkissä ja joka kuudes vuosi jokaiselle tunkille tehdään perushuolto, jossa kaikki kuluvat osat vaihdetaan uusiin.

Nostovyöt tarkastetaan vuosittain, samoin turvalajit ja köydet.

Eri lujuusluokat ja tarkastukset näkyvät värimerkinnoin

Jani ja Juha opastavat, että nostovyöt ja päällysteraksit on merkitty väritunnuksilla, jotka kertovat niiden lujuus-

◀ Tämän turvalajin vuositarkastuksessa Jani Nordman havaitsi revenneen ompelusauman, lajia rokotettiin. Seinällä olevissa tauluissa roikkuu Janin tarkastuskelpuutuksien todistukset.

luokan. Myös nostovöihin ja päällysterakseihin merkitään vuositarkastuksen jälkeen värimerkintä suoritetusta vuositarkastuksesta. Vuonna 2007 se on vihreä ja ensi vuonna oranssi.

Nostoapuvälineet tarkastetaan myös vuoden välein. Jani kertoo, että hyvä määritelmä nostoapuvälineestä on ”nosturin ja nostettavan osan väliin kiinnitettävä laite”. Esimerkiksi nostokorvake on apuväline.

Perehtymistä ja perehdyttämistä

Toimipisteensä seinällä Juhalla ja Janilla on esillä heidän käymiensä koulutusten todistuksia. Joukossa on mm. Työturvallisuuslaitoksen järjestämä turvavöiden ja turvaköysien tarkastajan kurssin todistus sekä Wingrip-putoamisuojaajärjestelmän tarkastus ja koulutuksen tuomat oikeutustodistukset.

▲ Tämä lentokonetunkin nostokyky on 40 tuhatta kiloa, Airbus 320 nostamiseen tarvitaan kolme. Jani Nordman ja Juha Savolainen tekevät vuosittaista kuntotarkastusta, siinä tarkistetaan että kaikki on päällisin puolin kunnossa, lisäksi suoritetaan tarvittavat valmistajan määräämät huollot ja kokeillaan tunkin toimintaa.

Jani kertoo juuri edellisellä viikolla opettaneensa uusille työntekijöille hallinosturien käyttöä, mainiten samalla, että pelkkä ohjekirjan selaus ei oikeuta käyttämään esim. nosturia, vaan siihenkin on lain mukaan annettava perehdytys.

Kaverukset mainitsevat, että työhön kuuluu vielä uusien laitteiden käyttöönottotarkastus. Nytkin nurkassa odotti käyttöönottotarkastusta ihmeellisen näköinen laatikkonosturi sekä uudet pumppukärkyt.

Keskustellessamme vielä lentokoneiden nostimien, tunkkien, huolloista ja tarkastuksista Jani ja Juha antavat vielä yhden vinkin.

– Kannattaa aina huollon loputtua ajaa tyhjä tunkki aivan yläasentoonsa, niin pitkälle kun se nousee. Silloin tunkin sylinterin ja männän väliin esimerkiksi lentokoneen pesussa valunut likavesi saadaan pois syövyttämästä sylinteriä.

Teksti ja kuvat: MARKUS BERG

▲ Kaikki tunkit koekuormitetaan kolmen vuoden välein, tämä tunkki on siitä pienemmästä päästä, järeimmät tässä kuormitetut tunkit nostavat 90 tuhatta kiloa. Tunkkia käyttää Juha Savolainen.

Rautatieläisten Liitto selvittää mahdollisuudet osallistua TEAM-liiton rakentamiseen

Rautatieläisten Liiton liittovaltuusto päätti 31.5.2007 kokouksessaan, että Rautatieläisten Liitto selvittää mahdollisuudet osallistua Teknologian ammattilaiset (TEAM) liiton rakentamiseen. Kuljetusalan ammatillisissa kysymyksissä jatketaan yhteistyötä muiden rautatiejärjestöjen ja kuljetusliittojen kanssa.

■ Rautatieläisten Liiton puheenjohtajan **Mauri Lundenin** mukaan rautatieläiset haluavat olla mukana jo liittoa muodostettaessa, ei vasta hakemassa jäsenyyttä liiton synnyttyä.

Rautatieläisten Liitto kokoaa rautateillä ja siihen liittyvillä aloilla työskentelevät työntekijät. Liitossa on 14 458 jäsentä, joiden edustamien ammattien kirjo on laaja.

Päätös olla mukana TEAM:in luomisessa ei sulje pois tai vähennä kuljetusliittojen jo aloitettujen yhteistyömuotojen merkitystä. Rautatieläisten Liitto on edelleen mukana mm. MIR-projektissa, yhdessä merimiesten ja ilmailualan kanssa.

TEAM on tarkoitus rakentaa yhdeksän melko itsenäisen toimialasektorin pohjalte. Sektorit hoitaisivat pääosan toimialueensa tes-edunvalvonnasta, työelämän kehittämisestä sekä koulutus- ja elinkeinopolitiikasta. Yksi sektoreista olisi logistiikkasektori.

Alustavissa suunnitelmissa TEAM koakoisi yhteen nykyiset Kemianliiton, Metallityöväen Liiton, Paperiliiton, Puu- ja erityisalojen liiton, Sähköalojen ammattiliiton ja Viestintäalan ammattiliiton. Liitto olisi ylivoimaisesti suurin ammattiliitto Suomessa. Myös näiden alojen työttömyyskassat yhdistyisivät.

Kuuden liiton tavoitteena on jäsenten edunvalvonnan ja sopimusturvan kehittäminen elinkeinoelämän rakennemuutoksessa. Liiton toivotaan antavan mahdollisuuden lisätä panostusta paikalliseen ja työpaikkatason toimintaan.

Osa liitoista on kevään aikana tehnyt päätöksen osallistua uuden liiton rakentamiseen tai siihen liittyvään selvitystyöhön. Paperiliitto on irtautunut hankkeesta. Rautatieläisten Liitto on tullut nyt uutena liittona mukaan hankkeeseen.

PEKKA KAINULAINEN

Sanna Kallio

Vanha johto vetäytyi

Liiton puheenjohtajisto

IAU järjesti vaalikokouksen 22.5.2007 Hakaniemessä. Avajaiset olivat kuljetusliittojen talon kokoustiloissa. Liiton uusi edustajisto sai ensituntumaa tulevasta avajaispuheissa.

■ Puheenjohtaja **Rainer Hakala** toteasi kokouksen aluksi ilmailualan liittomuotoisen toiminnan jatkuneen jo 50 vuotta. IAU on saanut aikaan merkittäviä tuloksia sopimusrintamalla yhdessä toimimalla, mikä on auttanut selviämään vaikeistakin ajoista, kun on kyetty löytämään ratkaisuja, niitä yhdessä etsien.

Jatkossa liiton on edelleen lisättävä toiminnan tehoa, koska nyt on merkkejä siitä, että jälleen on odotettavissa aikoja, jolloin täytyy olla valmis uusiinkin ratkaisuihin ja tehdä ne silloin, kun ne tulevat mahdolliseksi toteuttaa.

Ilmailualalla maapalvelujen vapautuminen on aiheuttanut sen, että on täytynyt keskittää voimia maapalvelusektorin edunvalvontaan. Alalla on viime vuosina ollut jatkuvasti YT-neuvotteluja ja toiminta on muuttunut pääosin yhden työnantajan piirissä toimimisen asemesta toimimiseksi monen eri yrityksen alueella, yleis-sitovan työehtosopimuksen raameissa. Silloinkin, kun on siirrytty alihankintaan tai vuokratyöhön, on kuitenkin onnistuttu pitämään ne oman työehtosopimuksemme puitteissa. Yhtenäisyyttä tällä saralla on lisännyt se, että PAM:n rinnakkainen työehtosopimuskin lakkasi alkuvuodesta Lentoliikenteen Maapalvelutyöntekijät ry:n liittyttyä aikaisemmin IAU:hun.

Uuden edustajiston aloittaessa liitto valmistautuu sopimusneuvotteluihin. On jo tiedossa, että työnantajapuoli saapuu TES-neuvotteluihin suuren paketin kanssa. Työntekijän kannalta tämä on negatiivista, koska on ilmennyt, että keskeistä näyttää olevan muuttaa

mm. työaika- ja työmatkakorvaus-määräyksiä, vähentää lomien ja monia muita "tähän aikaan alalle kuulumattomia työsuhte- ja palkkaehtoja." Aivan uusi aspekti on se, että työnantajat ovat tuomassa alalle pakkoyrittäjyyden ja siihen liittyvän omistumahdollisuuden niille, jotka tämän kautta suostuvat olemaan järjestäytymättä ammattiliiton jäseniksi. Nämä heikennysvaateet ja liittoon järjestäytymiseen puuttuminen ovat osa siitä kokonaisuudesta, mitä liitto joutuu torjumaan edessä olevalla sopimuskierröksellä. - Tähdentäen lopuksi edustajiston päätöksiin suurta merkitystä liiton vahvuuden, yhtenäisyyden ja toimintapohjan kannalta puheenjohtaja Hakala avasi vuoden 2007 edustajiston vaalikokouksen.

Keskusjärjestön tervehdys

Tervehtiessään vaalikokouksen osallistujia ja onnitellessaan 50-vuotiaasta IAU:ta johtaja **Lauri Lyly**, SAK:n edunvalvontaosastolta, kertoi myös ajankohtaisista sopimusasioista.

Hän mainitsi suomalaisen tulopoliitiikan saattavan olla historiaa. Silti on tehty aloitteita maan hallituksen suuntaan, koska uudistuksia tarvitaan jatkuvasti ja työnantajapuolen lisäksi palkan-saajapuolenkin kantoja tulee ottaa huomioon. - Itse TES-kierroksesta Lyly arveli tulevan pitkän, koska saattaa olla tulossa heikennysesityksiä, mutta toisaalta taas työntekijäpuolella saatavat monet palkkapaineetkin purkautua. Näissä yhteyksissä on tärkeää, että tavoitteita voidaan kuitenkin koordinoida, että voidaan myös käyttää yh-

teisiä voimia järjestäytyneesti tarvittaessa.

100-vuotisen SAK:n piirissä on kehitelty uusia liittosuunnitelmia, joista selvitysmiehenä toiminut Lyly myös kertoi. Hän on päätenyt esittämään perustettavaksi vuoden 2010 alusta liittokokonaisuuden, (kuten jo viime Unionilehdessä kerrottiin), TEAMin (teknologian ammattilaisten liiton), johon kuu-

Ari Miettinen

vaihtui

luisi noin 360 000 henkilöjäsentä, joista n. 12300 luottamusmiestä/-naista. Liittoa hallittaisiin sektorikohtaisesti. Ne hoitaisivat pääosan oman toimialueensa edunvalvonnasta, työelämän kehittämisestä sekä koulutus- ja elinkeinopolitiikasta kerättäisiin taidot yhteen, palvelut olisivat helpommin jäsenten saatavissa ja samalla voisi syntyä käytännössä myös suurin työttömyyskassa ja

uudistus vahvistaisi Lylyn mielestä keskusjärjestöäkin. Nyt odoteltiin mahdollisten jäsenliittojen mielipiteitä.

AKT:n Timo Rädyn tervehdys

AKT:n puheenjohtaja **Timo Rätty** arvioi tervehdyksessään kuljetusliittojen yhteistyötä. Sen avulla on turvattu ainakin työttömyyskassojen toimintaa.

MIR-hankkeen puitteissa oli selvitelty yhteistyötä niin ilmailun, rautatieliäisten kuin merimiestenkin kanssa. AKT oli päätyntä tiivistämään yhteistyötä veturimiesten liiton kanssa. SLSY:n kanssa oli päästy neuvottelutulokseen, mutta fuusio AKT:n kanssa oli kaatunut matkustamohenkilöstön jäsenäänestyksessä.

Silti kuljetusliittojen olisi syytä edelleen kehittää yhteistyötä, koska työnantajapuolikin tiivistää rivejään. Aina ei ole ollut selvää, mikä hidastaa yhteistyön tiivistämistä ja onhan niinkin, että kun mietitään viime aikoina puheena ollutta suurliittohanketta, niin voi syntyä myös lisää selvitettävää. Jos sellainen liitto syntyy, niin jouduttaneen miettimään SAK:nkin roolia sen jälkeen. Tulee mietittäväksi esimerkiksi sitä, mikä taho jatkossa hoitaa esimerkiksi koulutusta, jota nyt saa Kiljavalta. – Lopuksi Rätty totesi IAU:n olevan kuitenkin yksi yhteistyön peruspilareista, ja vahva vaikuttaja, jolle hän toivotti menestystä jatkossakin.

Vaalikokouksen henkilövalinnat

Liiton ammattiosastojen valitsema edustajiston 20 varsinaista ja 4 varajäsentä aloittivat vaalikokouksen kello 13.00 Merisalissa. Sille oli varattu aikaa kaksi päivää. Lisääaikaa ei kuitenkaan tarvittu, vaikka keskustelu kävi välillä vilkkaanakin, kun tärkeitä valintoja pohjustettiin. Kokouksessa käsiteltiin

◀ **Rainer Hakala** IAU, **Lauri Lyly** SAK, **Esa Vilkkuna** PAU ja **Timo Rätty** AKT vaalikokouksen avajaisissa.

jonkin verran edunvalvonta-asioitakin, mutta pääasioina olivat hallinnon valinnat.

Edustajiston puheenjohtajien valinta

Alkutoimien jälkeen vaalivaliokunnan puheenjohtaja **Risto Siven** johti valintatoimia. Liiton puheenjohtajiston valinta aiheutti pitkän keskustelun. Luottamuspaikoille oli kiinnostusta, ja edustajiston puheenjohtajasta jouduttiin äänestämään, kun paikalle ehdotettiin sekä **Esa Suokasta** että **Tommi Toivolaa**. Lippuäänät jakautuivat 11–9 Esan hyväksi ja hänestä tuli siten edustajiston puheenjohtaja. Tommi valittiin sen jälkeen edustajiston varapuheenjohtajaksi, molemmat kaudelle 2007–2011.

Liiton hallitus

Liiton hallituksen puheenjohtajaksi oli myös kaksi esitystä: vuodesta 1993 puheenjohtajana työskennellyt Rainer Hakala ja uutena nimenä **Juhani Haapasaari** (010). Varapuheenjohtajaksi oli esitetty **Tapani Kauton** lisäksi **Reijo Hautamäkeä** (001), sekä liittosihteeriksi **Alpo Pehkosen** lisäksi **Juha-Matti Koskista** (006).

Vilkkaassa valintakeskustelussa mietittiin mm. ikäpolven vaihdoksien merkitystä tulevaa TES-kierrosta ajatellen, ja liiton toimintojen jatkoa kokonaisuutena. Asiasta oli järjestetty erillinen keskustelutilaisuuskin 11.5. ja sen perusteella puheenjohtajisto esitti nyt, että asiaa selvitettäisiin työryhmässä, johon kuuluisivat edustajiston puheenjohtajiston lisäksi mm. liiton puheenjohtajistoon esitetyt ja edustajia mm. kahdesta suurimmasta ammattiosastosta. Esityksen mukaan hallitus olisi nimetty kahdeksi vuodeksi, vanha puheenjohtaja

Ari Miettinen

IAU:n puheenjohtajaksi valittiin Juhani Haapasaari, varapuheenjohtajaksi Reijo Hautamäki ja liittosihteeriksi Juha-Matti Koskinen.

Pekka Kainulainen

Edustajiston puheenjohtajaksi valittiin Esa Suokas ja varapuheenjohtajaksi Tommi Toivola.

tajisto olisi jatkanut vastaavasti vuoden 2009 edustajiston kevätkokoukseen asti ja jo kuluva vaalikokousvuoden syksyllä olisi jo tehty joitakin esityksiä liiton toimintaperiaatteiksi.

Ajatus ei kuitenkaan saanut kannatusta. Valinnoissa pyrittiin yksimielisyyteen ja käydyn yleiskeskustelun jälkeen päädyttiinkin siihen, että vanha puheenjohtajisto vetäytyi ehdokkuudesta. Näin uudeksi puheenjohtajaksi tuli valituksi Juhani Haapasaari, varapuheenjohtajaksi Reijo Hautamäki ja liittosihteeriksi Juha-Matti Koskinen.

Juhani Haapasaari on 45-vuotias oululainen liikennevirkailija ja 010:n puheenjohtaja. Hautamäen Reijo on 52-vuotias, alun perin koneistaja ja hoitanut viime aikoina Finnairin tekniikan puolen pääluottamusmiehen tehtäviä. Juha-Matti Koskinen on 35-vuotias, alun perin kuormauksessa työskennel-

lyt, sittemmin redcap ja toiminut LeMan puheenjohtajana.

Eräässä lehtikirjoituksessa väitettiin – ehkä jonkinlaista sensaatiota tavoitellen – että vanha johto olisi erotettu. Tähän täytyy todeta, että termi oli väärä, koska nämä luottamustehtävät ovat määräaikaista ja jatko on aina valitsijoiden päätöksen varassa. Kyse ei niinkään ollut linjavalmista kuin sukupolvenvaihduksesta.

Muut valinnat

Loput valinnat menivät sitten rutiinilla ja vauhdilla. Liiton hallituksen Varsinaisiksi jäseniksi oli tullut ammattiosastoilta vain valittava määrä ehdotuksia. Liiton puheenjohtajiston lisäksi hallitukseen kuuluvat nyt Jukka Korhonen ja Jim Röppänen (001), Tero Nurminen (002), Jari Eteläinen (003), Pasi Nykänen (006), Petri Riitin-ki (008), Markku Elomaa ja Nilgün Josipov (010), Jouko Kettunen ja Kari Winter (012). Lisäjäseninä ovat Pasi Virkaka (001) ja Jouko Saarela (012).

Raimo Hakola jatkaa tilintarkastajana, vaalivaliokuntaan tuli edelleen puheenjohtajaksi Risto Siven ja jäseniksi Jussi Koskiluhta (010) ja Juha Hyytiä (001). Yleissitovan työehtosopimuksen neuvottelukuntaan valittiin sääntömääräisesti liiton puheenjohtajisto sekä edustajiston valitsemana Pekka Kähkönen (012) ja Esa Suokas.

Yhteenvetona valinnoista voi, vaalivaliokunnan puheenjohtajan tapaan, todeta, että seuraavan nelivuotis-kauden liiton hallinto koostuu suurelta osin tuoreista, mutta myöskin innostuneista toimijoista, ja yhtyä onnentoivotuksiin kaikille valituiksi tulleille.

TUOMO OKSANEN

Työsopimuslakia selkeytettävä vastentahtoisen yrittäjyyden estämiseksi

■ – SAK suhtautuu myönteisesti yrittäjyyteen, mutta se ei kuitenkaan saa olla pakko vaan mahdollisuus. Jos yrittäjäksi ryhdytään ilman aitoa tahtoa, kaikki kärsivät, toteaa lakimies **Anu-Tuija Lehto** SAK:sta.

– Viime vuosina näyttää yleis-tyneen käytäntö, jonka mukaan työnantajat ulkoistavat työntekijöitään yrittäjiksi. Näin välttyään mm. työnantajamaksuilta, vuosilomapalkan maksamiselta ja työehtosopimuksen noudattamiselta, Anu-Tuija Lehto sanoo.

– Jos ”yrittäjällä” on käytännössä vain yksi toimeksiantaja eli entinen työnantaja, joka tosiasiallisesti määrää, milloin ja miten työ tehdään ja alihankintasopimukseen vielä liittyy kilpailukielto, kysymys on tosiasiallisesti työsuhteesta ja siten työ-lainsäädännön kiertämisestä. Työsopimuslain säännöstä työsuhteen tunnusmerkistöstä olisikin selkeytettävä ja sen tulkintaan olisi kiinnitettävä enemmän huomiota, vaatii Anu-Tuija Lehto. Sen sijaan erityisen ”kolmannen luokan” luomisen työsuhteessa olevien ja ei-työsuhteessa olevien väliin on Lehdon mukaan tarpeetonta.

Edustajiston jäsenet valmiina päätöksiin

Uusilta edustajilta kyseltiin kaiken muun lomassa, mitä he odottavat edustajistokaudelta, minkälaisena he näkevät IAU:n tulevaisuuden ja miten aikovat toimia sen eteen.

Edustajiston puheenjohtaja, Esa Suokas, 46v, lentokonemekaanikko, Finnair Oyj/Tekniikka Lentokonehuolto

Esa korostaa avarakatseisuutta ja sitä, että tehdään ennakkoluulottomia päätöksiä.

Yhteistyötä muiden kuljetusliittojen kanssa tulee tehostaa, edunvalvonta ja sopimusoikeudet kuitenkin itsellä säilyttäen. Uusi puheenjohtaja ei näe mitään syytä, miksi IAU ei menestyisi itsenäisenä liittona myös tulevaisuudessa.

Edustajiston varapuheenjohtaja Tommi Toivola, 48v, aulaesimies, Northport Oy/matkatavarakäsittely, tätä ennen hän on ollut pitkään pääluottamismiehenä.

Tommi korostaa sopimustoimintaa ja IAU:n tärkein tuote onkin työehtosopimus.

– Odotan päätöksiä, joilla turvataan työehtosopimuksemme asema sekä se, että työehtosopimuksesta sopiminen pysyy omissa käsissämme. Muilta osin on mielestäni lisättävä kuljetusliittoperheen yhteistyötä ja pyrittävä löytämään IAU:n jäsenistön kannalta paras ja tehokkain muoto toimia.

– Yleisesti odotan selkeitä päätöksiä, joilla turvataan jäsenistön edunvalvonta ja hyvä sopimustoiminta jatkosakin.

– Vielä tällä hetkellä IAU:n tulevaisuus on omissa käsissämme. Joudumme kuitenkin nopeassa aikataulussa tekemään monia päätöksiä, joilla on tulevaisuuteen vaikutusta. Edelliseltä edustajistolta jäin kaipaamaan päätösten tekemistä. Oli isoja asioita, jotka jäivät

päättämättä vähempiarvoisten asioiden takia. Ei kannata jäädä tuleen maakaamaan.

– Paineita IAU:lle tulee jatkoon osalta monelta eri taholta. Paineet on mielestäni täysin järkipäisästi käsiteltävissä. Pidämme mielessämme tärkeimmät asiat, että miksi ay-liike on olemassa ja miksi IAU täytti juuri 50 vuotta. Kuten jo alussa totesin, niin IAU:n tärkein tuote on työehtosopimus, jonka ensimmäisessä pykälässä todetaan:

”Tällä sopimuksella määrätään säännöllistä reittiliikennettä harjoittavien, raskasta tilauslentoliikennettä harjoittavien, tai edellä mainituille teknisillä tai maapalveluja suorittavien työnantajien palveluksessa olevien työntekijöiden työehdot, jos he toimivat tämän sopimuksen palkkaryhmittelyn mukaisissa tai niihin rinnastettavissa töissä.”

– Kun tämän pitää mielessä ja toimii näiden asioiden sekä jäsenten puolesta, niin ei pitäisi olla kauhean vaikeaa määritellä kannanottoja myöskään keskusteluun IAU:n tulevaisuuden suhteen.

Ilmailutekniikan

Ammattiyhdistys ry 001

Raimo Jussila, 55v, laiteasentaja, Finnair Oyj/Tekniikan laiteosastolta

Raimo haluaa päättäväisyyttä, tehokkuutta ja kaikkien mielipiteitä kunniottavia päätöksiä.

Liiton tulevaisuus riippuu melkoisesti työnantajan järjestäytymisestä. Tässä mielessä on saatava mahdollisimman moni uusien yritysten työntekijä liittymään IAU:hun ja mukaan päätöksentekoon. Isompi ja yhtenäisempi liitto antaa turvaa. Raimo itse haluaa ol-

la mukana tekemässä oikeudenmukaisia ja tasa-arvoisia päätöksiä jäsenten ja IAU:n puolesta.

Jukka Kokkonen, 40v, pintakäsittelijä, Finnair Oyj/Tekniikka moottoriosasto.

– Ensimmäisenä mieleen tulee kai TES-kierros, mutta odotan yleisesti avointa yhdessä tekemisen meininkiä ja rakentavia keskusteluja.

– Näen IAU:n nuorentuneena mutta vanhana ja vahvana liittona, jolla on merkittävä rooli kuljetusalalla. Näen myös, että kasvava lentoliikenne ja kilpailu tuovat haasteita myös IAU:n sopimuskenttään ja tulee työllistämään edunvalvontaa.

– Tulevalla TES-kierroksella täytyy saada alalle kaikkia palveleva ja tyydyttävä työehtosopimus, jonka vaikutukset ovat helpostikin pitkäkantoisia ja tietysti merkittäviä.

– Näin mittavan hallinnon uudistuksen jälkeen ei yhteistyön merkitystä voi liikaa korostaa. Toimintatapojen luominen ja omaksuminen on asia, minkä eteen teen töitä. Tämä on tärkeää, jotta työ lähtee hyvin käyntiin. ”Yksin ei voi voittaa”.

Tuomo Leinonen 42 v. laiteasentaja, Finnair Oyj / Tekniikka

Hän odottaa edustajistokaudelta ankaraa työtä ja rakentavaa tuloksiin vievää toimintaa. Kommunikointia eri yritysten työntekijöiden välillä Tuomo pitää tärkeänä, jotta voitaisiin hahmottaa kokonaisuutta. IAU:n tulevaisuuden hän näkee hyvänä. Tuomo voisi toimia mahdollisuuksien mukaan esimerkiksi koulutiedottajana.

Jukka Salonen 42 v. lentokonemekaanikko, Finnair/Tekniikka lentokonekorjaamo

Jukka haluaa tiiviimpää, avoimempaa yhteistyötä liiton puheenjohtajiston hallituksen ja edustajiston kesken. Tässä mielessä hän mainitsee mahdollisuuden saada lukea hallituksen pöytäkirjat. Tulevaisuuden hän näkee erittäin haasteellisena ja toivoo, että eri ammattiosastojen välistä yhteistyötä tullaan lisäämään.

Hän haluaa olla saamansa luottamuksen arvoinen ja on valmis tarvittaessa tekemään rohkeita päätöksiä.

Timo Yletyinen 42 v. lentokonemekaanikko, Finnair Oyj/Lentokonekorjaamo.

Timo odottaa parempaa vuorovai kutusta, avoimuutta ja yhdessä tekemisen meininkiä, niin liiton johtajiston kuin edustajiston, kuin myös työyhteisön kanssa.

– Edellä mainitut kuulostavat kliseeltä, mutta ko. asiat ovat olleet huonosti hoidettu. Ne tulee ehdottomasti korjata ja myös korjataan. Uudessa edustajistos-

sa yli puolet ovat uusia jäseniä, allekirjoittanut mukaan lukien. Tästä johtuen muutoksen tuulet puhaltavat tälläkin saralla ja niitä muutoksia olemme jo saaneet aikaiseksi. Haasteita on kyllä jatkossakin, sillä niitä kyllä riittää.

– Jo pelkästään syksy tuo tullessaan haasteita, joihin toivon jokaisen työntekijän ottavan kantaa. Helppoa se ei tule olemaan, mutta nyt katsotaan kuinka yhteneväiset rivit ovat keskuudessamme ja kuinka työnantaja haluaa ja on valmis panostamaan työntekijöihinsä tulevaisuuden suhteen.

– Meidän tulevaisuus on kiinni myös siitä, jos sorsa yskäisee tai pommi räjähtää meille väärässä paikassa väärään aikaan. Tämän johdosta voin sanoa: meneeseen emme voi vaikuttaa, tulevaisuuden luomme tänään, tässä ja nyt. Samoin on myös asia elämän kanssa. Tulen toimimaan samoilla linjoilla mitä tähänkin asti olen toiminut.

Lounais-Suomen

Ilmailualan Yhdistys ry 002

Ari Vairinen 51 v. liikennevirkailija, RTG Ground Handling Oy

▲ Ilmailutekniikan Ammattiyhdistys ry:n 001 edustajat Timo Yletyinen (vas), Jukka Salonen, Raimo Jusila, Jukka Kokkonen, Esa Suokas ja Tuomo Leinonen.

Hän odottaa edustajistokaudelta mahdollisuuksia vaikuttaa yhteisiin asioihin.

IAU:n tulevaisuuden hän näkee itsenäisenä järjestönä, mutta ehkä joitakin yhteenliittymiä voisi tulla. Jäsenhankintaan hän on valmis panostamaan.

Lentoliikenteen Maapalvelutyöntekijät LeMa ry 006

Minna Stackelberg 44 v. redcap, Servisair

Minna odottaa hyvää ja rakentavaa yhteistyötä liiton hallituksen kanssa. Liiton tulevaisuutta hän luonnehtii kuvaamalla sitä ”nuorekkaana viisikymppisenä”. Itse hän aikoo pyrkiä aktivoimaan jäsenistöä ja saamaan uusia jäseniä IAU:lle.

Insta RepAir ry:n 003 edustaja Jari Eteläinen ja Lounais-Suomen Ilmailualan Yhdistys ry:n 002 edustaja Ari Vairinen.

Lentoliikenteen Maapalvelutyöntekijät LeMa ry:n 006 edustaja Minna Stackelberg sekä Ulkomaisten lentoyhtiöiden työntekijät ULT ry:n 008 edustajat Mikko Tuunanen ja Sari Virta.

Ulkomaisten lentoyhtiöiden työntekijät ULT ry 008

Mikko Tuunanen 32 v. ramp-mies, SAS Ground Services Finland Oy

– Toivon, että uusi edustajisto pystyy tekemään jäsenistölle hyviä päätök-

siä. Näen IAU:n tulevaisuuden erittäin positiivisena. Itse aion toimia esimerkiksi tavalla omalla työpaikallani. Pääluottamusmiehenä voin itse vaikuttaa siihen, mitä ihmiset ajattelevat liitosta.

Sari Virta, 37 v. liikennevirkailija SAS Ground Services Finland Oy

Sarikin odottaa edustajistokaudelta tehokasta edunvalvontaa ja hyvää yhteistyötä eri ammattiosastojen edustajien kesken.

– IAU:n tulevaisuudessa tarvitaan varmaankin joillakin tasoilla tiiviimpää yhteistyötä muiden liittojen kanssa, että pystymme takaamaan jäsenistölle tehokasta edunvalvontaa ja palveluja.

– Uusien jäsenten saaminen on tärkeää, ja varsinkin nuorille, uusille työntekijöille pitäisi saada kerrottua, miksi liittoon kuulumisen on tärkeää, ja mitä edunvalvonta käytännössä tarkoittaa. Jäsen-/työntekijälähtöinen asioiden eteenpäin vieminen on tärkeää.

Suomen Siviililentoliikennevirkailijoiden liitto ry 010

Lilli Ansari, 45 v. työsuojeluvaltuutettu, Northport Oy

Lilli on alun perin asiakaspalvelija-virkailija, mutta menossa on jo toinen kausi päätoimisena työsuojeluvaltuutettuna Northportissa

Hän painottaa vankkaa yhteistyötä, koska muuttuvassa maailmassa varmasti haasteita riittää. Hän uskoo IAU:n tulevaisuuteen, vaikka helppoa ei varmasti tule olemaan.

– Omalta osaltani teen parhaani, jotta tulevaisuus olisi valoisa. Ja vielä keran korostan sitä, että IAU olemme me, joka ikistä rivijäsentä myöten.

Juhani Pietilä, ”Jupe” 46 v. rampvalvoja, Northport Oy

Jupen odotuksiin kuuluu, että tarvitaan hyviä ja tulevaisuuteen kantavia päätöksiä.

Tulevaisuuden hänkin näkee haasteellisena. Tulee panostaa kehittymiseen ja pysyä ajan hermolla.

Ann-Mari Särömaa 41 v. matkustajaselvitysvirkailija lähtöselvitys, Northport Oy

Ann-Mari korostaa yhteistyötä ja että tulee tehdä rohkeita päätöksiä jäsenistön hyväksi.

Tulevaisuuden hän näkee hyvänä, mutta haasteita riittää.

– Itse yritän saada liiton toimintaa lähemmäksi jäseniä sekä aktivoida uusia jäseniä liittymään liittoon/ammattiosastoon.

Siviililentoliikenteen

Työntekijät ry 012

Vesa Forsblom, 36 v. rahtimies, Finnair Cargo Oy

– Odotan edustajistokaudelta uusia haasteita ja toivon, että pystyn omalta osaltani ajamaan jäsenistön toiveita ja asioita parempaan suuntaan

– Toivon, että pienenä liittona pystymme vastaamaan lentoliikenteessä koko ajan tapahtuviin ja muuttuviin haasteisiin. Ja että pystymme parantamaan tai ainakin ylläpitämään jäsenistön etuja tulevaisuudessakin.

Pyrin kuuntelemaan jäsenistön ääntä ja tuomaan paremmin esille liitossa heidän toiveitaan.

Hannele Kapanen, 48 v. pakkaaja, Finnair Catering Oy

– Edessä on melkoisesti kokouksia ja edunvalvontaa. Tulevaisuus on nähtävä valoisana, vaikka taivaalta sataisi ”mitä”. Tulevaisuus ei ole ennustettavissa täsmällisesti. Sen ja menestyksenkin näemme, kun on tulevaisuus kohdallamme.

– IAU tulee olemaan ilmailualan liitto vastakin, eli sitä, mitä me tarvitsemme. ”Työmme on erilaista, vaikkei erikoista.”

Timo Nyman 39 v. *Infliight-pakkaaja myyntipakkaamo, Finnair Catering Oy*

– Heti alkuun on tulossa kovia ratkaisuja, joiden toivon vaikuttavan positiivisesti edustajiston sekä muiden organisaatioiden työskentelyyn. – Vaihtoehtoja tulevaan on mietittävä, onneksi niitä on. – Kaikkien hyväksi pyrin asioita pohtimaan ja tuleviin kysymyksiin mielenkiinnolla ja tarkasti harkitsemalla ottamaan kantaa.

Jarkko Piironen 29 v. ramp-mies, Inter Handling Oy

Ari Miettinen

Suomen Siviililentoliikennevirkailijoiden liitto ry:n 010 edustajat Lilli Ansari, Juhani Pietilä ja Ann-Mari Särömaa.

– Uutena jäsenenä en osaa juurikaan sanoa, mitä voi odottaa – kuitenkin hyvää yhteistyötä edustajiston ja liiton hallituksen kanssa. Tulevaisuus on varmasti mielenkiintoinen: uusi puheenjohtajisto IAU:ssa, tes-neuvottelut edessä. Kesä näyttää, mihin suuntaan mennään. – Omiin toimiin liittyy se, että pitää tuoda omaa mielipidettä julki, kun kerran on edustajistoon valittu.

Yleisvarajäsenet

Jouni Lehtinen, 43 v. 001, *lentokone-mekaanikko, Blue1 Vantaa*

Jouni odottaa vähintään nykyisen sopimustason säilyttämistä, mieluummin kuitenkin parannuksia ja täsmennyksiä tulkinnanvaraisiin yksityiskohtiin.

– Tulevaisuus näyttää valoisalta vaikka kaikkialla nykyään näkyy kiristävät vaatimukset. Ilman aiempaa kokemusta on vaikea luoda kuvaa tulevastakin, mutta parhaansa kun yrittää, niin eiköhän se siitä...

Pyry Young, 23 v. 012, *kenttäavustaja, L & T / Hki-Vantaa*

Pyry odottaa mielenkiinnolla uuden oppimista ja alan tuntemuksen syventä-

mistä. Koska ala on isossa muutoksessa, kun mm. alihankintaa lisätään, niin haasteita riittää. Itse hän koettaa ”rekrytoida” lisää jäseniä omasta osastosta ja yrittää saada ihmisiä kiinnostumaan oman liiton asioista.

Marita Ketonen-Heiska, 53 v. 010, *rahtivirkailija, Finnair Cargo*

– Odotan, että edustajisto pystyy tekemään tarvittaessa sellaisia päätöksiä, hallituksen kanssa yhteistyössä, että päästään mahdollisimman hyvään neuvottelu- tai lopputulokseen.

IAU:n tulevaisuus ei valitettavasti ole yksistään kiinni aktiivisesta jäsenistöstä siihen tulee vaikuttamaan koko ay-liikkeen teho sopimuksia tehtäessä.

– Haluan itse osallistumalla aktiivisesti vaikuttaa siihen, että olemme IAU tulevaisuudessakin.

Juha Hyytiä, 55 v. 001, *avioniikkamekaanikko, Finnair Oy*

– Oikeastaan en odota vaan toivon selkeää johdonmukaista päätösten tekoa ja vastuunottoa tehdyistä ja tehtävistä ratkaisuista.

– IAU:n toivon säilyvän omana jär-

Siviililentoliikenteen Työntekijät ry:n 012 edustajat Timo Nyman, Jouni Kapanen, Jarkko Piironen, Hannele Kapanen, Vesa Forsblom ja Tommi Toivola.

jestönään tai osana suurempaa jossa voimme harjoittaa mahdollisimmin itsenäisesti omaa tehtäväämme. Siihen uskon olevan mahdollisuuksia kun IAU toimisi niin, että se kokoaisi ilmailualalla toimivat työntekijät ja toimihenkilöt samaan järjestöön, siis SLSY:n ja toimihenkilöyhdistysten jäsenet.

Yleissitovan sopimuksen edellytykset on pidettävä yllä ja jäsenistön hankintaan ja huoltoon panostettava entistä enemmän. Yleisvarajäsenenä olen yleensä tarkkailuasemassa ja tulen tukemaan varsinaisten edustajien tekemiä järkeviä ratkaisuja.

Insta RepAir ry:n edustajiston jäsen tulee vaihtumaan **Jari Eteläisen** tultua valituksi liiton hallitukseen.

TUOMO OKSANEN ja PEKKA KAINULAINEN

Yleisvarajäsenet Juha Hyytiä 001, Jouni Lehtinen 001, Marita Ketonen-Heiska 010 ja Pyry Young 012.

SAK:n puheenjohtaja Lauri Ihalainen: Yhteiskuntatakuu paras keino torjua nuorisotyöttömyyttä

■ – Kattava yhteiskuntatakuu olisi parempi keino torjua nuorisotyöttömyyttä ja nuorison syrjäytymistä kuin kaa-vamainen työntajien välillisten työvoimakustannuksien alentaminen, sanoi SAK:n puheenjohtaja **Lauri Ihalainen** kesäkuun alussa Lahdessa.

– Työntajien ensijainen ongelma on löytää riittävästi ammattitaitoisia ja sopivaa työvoimaa. Työntajien omista kyselyissä rekrytointivaikeuksien taustalla on usein puutteet työkokemuksessa, ammatillisessa osaamisessa, työpaikkakohtaisessa erityisosaamisessa ja monitaitoisuudessa. Keskeistä onkin panostaa nuorten työelämäläh-töiseen ammatilliseen osaamiseen. Yksi oikea askel tällä tiellä on hallituksen päätös lisätä ammatillisen koulutuksen aloituspaikkoja määrääjäksi erityisesti kasvukeskuksissa, Ihalainen totesi.

Ihalainen puhui Lahdessa SAK:n juhluvuoden seuraavan suur tapahtuman Arvorokin alla.

Ammattiin valmistuu tänä keväänä 32 000 nuorta. Nyt ammattiin valmistuvilla nuorilla on edessään hyvät työllisyysnäkymät. Ammatillisen koulutuksen arvostus on oikeutetusti nousussa.

– Hyvistä työllisyysnäkymistä huolimatta Suomessa on edelleen nuorisotyöttömyyttä. Siksi nuorten yhteiskuntatakuuta on syytä edelleen vahvistaa. Vakavin syrjäytymisen uhka on nimenomaan nuorten syrjäytyminen koulutuksesta tai työstä. Osana yhteiskuntatakuuta olisikin syytä harkita seuranta-järjestelmää, jossa jokaisen nuoren peruskoulun jälkeistä sijoittumista seurattaisiin aina valmistumiseen tai 20

ikävuoteen saakka. Lisäksi olisi selkey-tettävä viranomaisten vastuita peruskoulun päättäneiden, vaille koulutuspaikkaa jääneiden nuorien tuesta ja ohjauksesta, Ihalainen sanoi.

– Työntajien ja oppilaitosten yhteistyöllä olisi huolehdittava, etteivät nuoret keskeytä opintojaan. Työelämä varmasti houkuttelee nuoria, mutta tulevaisuuden kannalta tutkinnon suorittaminen kannattaa varmasti. Opiskelujen loppuunsaattamiseksi voitaisiin esimerkiksi käyttää aiempaa enemmän oppisopimuskoulutusta.

– Kesälomien ja kesätyökauden alkaessa haluaisin vedota työntajiin kesätyö- ja harjoittelupaikkojen tarjoamisen puolesta. On myös työntajien kannalta kaukonäköistä ottaa nuoria tutustumaan työelämään. Nämä harjoittelijat ja kesätyöntekijät ovat tulevaisuuden työvoimaa.

Ihalainen puhui myös nuorten tasa-vertaisen kohtelun puolesta. SAK:n kesäduunaripuhelimeen on tänäkin vuonna tullut runsaasti yhteydenottoja kesätyösuhteiden ehdoista.

– Valtaosa kesätyöpaikoista toimii kunnolla mutta liian usein tulee tietoon tapauksia, joissa nuoret työntekijät saavat työehtosopimuksia huonompaa palkkaa tai heille ei makseta erilaisia lisiä. Työturvallisuuteen pitäisi myös kiinnittää entistä enemmän huomiota, jotta turhilta riskeiltä vältyttäisiin. Työelämään ja uusiin tehtäviin tulevat nuoret tarvitsevat muita enemmän opastusta ja valvontaa, muistutti Ihalainen.

SAK/viestintä

Tietosuojalain uudistus lisää työntekijöiden oikeusturvaa

■ SAK:n mielestä esitys sähköisen viestinnän tietosuojalain osittaisuudistukseksi lisää työntekijän oikeusturvaa.

Tietosuojalain osittaisuudistus koskee työpaikan sähköpostin luvatonta käyttöä ja yrityssalaisuuksien varjelemista. Esityksen mukaan työntajalla ei ole oikeutta lukea työntekijän viestien sisältöä. Työntajalle annetaan tietyissä tapauksissa mahdollisuus käsitellä työntekijän sähköpostiliikenteen tunnistetietoja, mutta menettelylle on asetettu useita ehtoja.

Esityksen mukaan työpaikoilla on etukäteen laadittava kirjalliset ohjeet mahdollisten epäkohtien selvittämiseksi ja toimintatapojen selkeyttämiseksi. Säännösten sallima menettely on myös käsiteltävä yhteistoimintamenettelyssä ja ennen tunnistetietojen käsittelyä työntajan on annettava selvitys tietosuojavaltuutetulle menettelyn perusteista. Työntajan on myös vuosittain annettava työntekijöiden edustajille selvitys mahdollisista tunnistetietojen käsittelyistä.

Yrityssalaisuuksien osalta säännöksiä voi soveltaa vain niihin henkilöihin, joilla on asemansa vuoksi mahdollisuus pääsy sellaisiin tietoihin. Lakiesityksen mukaan työntajalla ei myöskään ole oikeutta valvoa työntekijöiden yhteydenottoa esimerkiksi henkilöstön edustajiin tai viranomaisiin.

SAK:n mukaan myös työmarkkinajärjestöjen on omalta osaltaan pyrittävä varmistamaan, että säädökset ymmärretään työpaikalla ja niitä osataan soveltaa lainsäätäjän tarkoittamalla tavalla.

SAK/viestintä

Lentokone-
mekaanikko
Jarkko Pärkkä
ampuu ilmaki-
väärillä.

Aseharrastus ja ilmailu

Finnairin Ampujien EERO MARKKANEN osallistui helmikuussa lentoyhtiöiden henkilöstön väliseen (ASCA) ampumakilpailuun Lissabonissa. Työsuojevaluututettu on harrastanut lajia jo pitkään.

■ Kilpailussa ammuttiin 10 metrin kilpailu ilmapistoolilla ja ilmakiväärillä. Kilpailuun osallistui 9 joukkuetta eri maista. Finnairin ampujista oli 8-henkinen joukkue, jossa Eero oli mukana. Häneltä kysyttiin, miten ja milloin tämä harrastus alkoi.

– Ampumaharrastukseni alkoi maalla metsästyksen merkeissä ja pistooliammuntaa aloin harrastaa armeijan

leivissä ennen Finnairille tuloa.

Entä tulevaisuuden tavoitteet ampumisessa?

– Toivon että voisin mahdollisimman pitkään olla tämän harrastuksen parissa. Onhan se aina mukava kokemus kun kilpailuista on tuomisena mitali. Kerran olen voittanut SM-kilpailuista mitalin, jos vielä joskus voittaisın toisenkin SM-tasolla!

Kenelle suosittelet ammuntaa?

– Ampumaharrastus sopii monille, niin naisille kuin miehille sekä nuorille että iäkkäämmillekin henkilöille.

Mikä harrastuksessa vetää puoleensa?

– Ammunnan parissa irtautuu täysin työkiireistä ja keskittyy vain ampumasuoritukseen. Kilpailut lisäävät keskittymiskykyä.

”Onhan se aina mukava kokemus, kun kilpailuista on tuomisena mitali.”

Tulli takavarikoi aseet

Miten aseiden kuljetus onnistuu näihin kilpailuihin?

– Se on aina vähän hankalaa! Lissaboniin suunnittelimme matkan siten, että sama lentoyhtiö lentäisi perille asti. Jolloin aseita ja laukkuja ei tarvitsisi välilaskun aikana uudelleen tarkistaa ja huolehtia koneeseen. Menomatka menikin hienosti mutta Takaisin tullessa oli vaikeuksia, osa porukastamme juuttui Amsterdamiin hetkeksi.

Hankalin tilanne sattui pari vuotta sitten, joukkueemme oli menossa ASCA -kilpailuun Frankfurtiin mutta tulli takavarikoi meiltä aseet, kun Saksa yllättäen otti käytäntöön aseiden europassikäytännön, josta meillä ei ollut ennakoon mitään tietoa. Tälle Frankfurtin kilpailumatkalle yksi joukkueemme jäsen lähti päivää aikaisemmin eikä tätä passia silloin kysytty. Seuraavan päivän aamukoneella saapuneelta muulta joukkueelta Frankfurtin tulli vaati EU-asepassia. Kun EU-asepassia ei kerran heillä ollut niin tulli takavarikoi aseet ja uhkasi laittomalla aseiden tuonti- ja ym. rikkeillä.

Siitä sitten alkoi pitkä kokopäivän kestävä odotus Frankfurtin tullissa soittelu ja papereiden täyttö. Kilpailut menivät silloin mönkään, vaikka aseita saatiin lainattua Lufthansan ampumakerholta kilpailun ajaksi.

Frankfurtin tulli ei pitänyt mitään kiirettä aseiden palautuksessa vaan vaati monenlaisia papereita, joista osa niistä piti kääntää Saksan kielelle. Aikaa meni noin kymmenen kuukautta ennen kuin saatiin viimeinenkin ase pois Saksasta.

MARKUS BERG

Kuvat: Eero Markkasen kuva-arkisto

Voittajan on helppo hymyillä. Eero Markkanen Lontoon kisoissa vuonna 2006.

Kilpailussa ammuttiin 10 metrin matkalta sekä ilmapistoolilla että ilmakiväärillä. Eero lataa asetta.

Itä-Suomen kierroksella Erkki Luoto ja Alpo Pehkonen. Matkaa taitettiin vuoroin lentäen ja vuoroin junalla.

Jalkautumisprojekti etenee Neljätoista tapaamista järjestetty

■ Kevään aikana on käyty Kajaanissa, Kuopiossa, Jyväskylässä, Lappeenrannassa, Joensuussa, Ivalossa, Vaasassa, Seinäjoella, Kokkolassa, Rovaniemellä, Kemissä ja Oulussa, sekä Helsinki-Vantaan ja Malmin lentoasemilla. Syksyllä on tarkoitus käydä vielä Mikkelissä, Savonlinnassa, Varkaudessa, Tampereella, Porissa, Turussa, Maarianhaminassa, Kittilässä, Kuusamossa ja Enontekiöllä.

Osallistujia tapaamisissa on ollut vaihtelevasti, muutamasta pariin kymmeneen. Tilaisuuksissa on käyty mielenkiintoisia keskusteluja ja uusia ideoita on virinnyt, josta esimerkkinä tässä lehdessä toisaalla esitelty keskusteluvuorumihanke.

Tilaisuuksissa on saatu palautetta niin liiton toiminnasta kuin sopimuk-

sistakin Varsin valaisevia ovat olleet suorat kertomukset paikallisten työntekijöiden jossakin uskottomistakin toimista. Ehkäpä jotain uusia ajatuksia on jäänyt paikallistenkin ihmisten mieliin.

Tärkeimpänä palautteena pidän kuitenkin sitä, että osallistujat ovat pitäneet tällaisia tapaamisia erittäin myönteisinä ja usealla paikkakunnalla toivottiin, että vastaavia kierroksia tehtäisiin vuosittain.

Projektista tullaan tekemään liiton hallitukselle raportti, joka sitten aikanaan päättää tullaanko vastaavaa järjestämään uudelleen, vai keksitäänkö pääkaupunkiseudun ulkopuolisten jäsenten huomioimiseksi jotain vielä parempaa!

ARTO KUJALA
sopimussihteeri

Liiton jalkautumisprojektin yhteydessä tärkeimmiksi keskusteluaiheiksi nousivat yritysjärjestelyt kotimaan lentoasemilla ja henkilökunnan asema.

■ Finnair-konserniin kuuluva maapalveluyhtiö Northport Oy allekirjoitti RTG Ground Handling Oy:n kanssa sopimuksen liikkeenluovutuksesta, jolla Northportin maapalvelutoiminnot 13 lentoasemalla siirtyivät RTG-yhtiöiden vastuulle. Liikkeenluovutuksen yhteydessä RTG-yhtiöiden vastuulle siirtyivät kotimaan lentoasemien matkustajaselvitys-, kuormaus- sekä lentokoneiden jäänpoistopalvelut.

Turkua lukuun ottamatta maapalvelut ovat olleet tähänkin asti Finnair-konsernin ulkopuolisten alihankkijoiden hoidossa, joista yhtenä Northportin alihankkijana RTG-yhtiöt on hoitanut maapalvelut kuudella kotimaanasemalla.

Finnair ostaa maapalvelut RTG-yhtiöltä

Finnairin reittiliikenne-, lomalenno- ja rahtiyksiköt ovat tehneet kotimaanasemien osalta pitkäaikaisen palvelusopimuksen suoraan RTG-yhtiöiden kanssa. Aikaisemmin yhtiö osti palvelut Northport Oy:ltä, joka puolestaan osti palvelut pääosin omilta alihankkijoiltaan (RTG ja NGH ja Keski-Suomen Lento-kuormaus Oy).

Henkilöstön asema turvattava

Henkilöstön asema on vaihdellut eri lentoasemilla nyt tehtyjen yritysjärjestelyjen takia.

Northport Oy:n luovuttua Turun maapalvelutoiminnoista henkilöstö siirtyi liikkeen luovutuksen kautta RTG-yhtiöiden palvelukseen.

Henkilöstön asema turvattava

Finnair ja RTG-yhtiöt sopivat kotimaanasemien maapalveluista

RTG-yhtiö on yhtiöittämässä eri lentoasemien toimintoja. Tällöin RTG:n henkilökunta siirtyy näiden uusien yritysten palvelukseen. Yritysjärjestelyiden epäselvän tilanteen takia uusiin yrityksiin ei ole vielä voitu valita luottamushenkilöitä selvittämään asioita.

Sekavin tilanne on ollut North Ground Handling -yhtiössä, joka on ilmoittanut yt-neuvotteluiden aloittami-

sesta henkilökunnan irtisanomiseksi. NGH:n sopimus Northport Oy:n kanssa on päättymässä vuoden vaihteessa.

Muutoksia myös Helsingissä

Northport Oy ja SAS Ground Handling Oy ovat maaliskuussa sopineet tulopalvelutoimintojensa yhdistämisestä Helsinki-Vantaan lentoasemalla. Yh-

distetty liiketoiminta on siirtynyt liikkeenluovutuksen kautta RTG-yhtiöille. Osa yritysten henkilöstöstä on siirtynyt RTG:n palvelukseen ja osa muihin tehtäviin yhtiöissä. Työntekijöiden käsityksen mukaan RTG:n tulopalvelutoimintoihin jäi toiminnan alkaessa liian vähän henkilökuntaa hoitamaan todella vaativia asiakaspalvelutehtäviä.

PEKKA KAINULAINEN

North Ground Handling -yhtiö on ilmoittanut yt-neuvotteluiden aloittamisesta. Päälikkövirkailija Pasi Leskinen ja vt. pääluottamusmies, työsuojeluvaltuutettu Sami Kilponen Oulun lentoasemalta.

Pekka Kainulainen

Valmistaudu TES-kierrokseen

– liity nopean viestinnän piiriin

Tallenna sähköpostiosoitteesi ja kännykänumerosi IAU-Memberiin

■ IAU-Memberissä on kävijöitä viikoittain noin 50–100. Niinä viikkoina kun liitosta lähetetään tiedote, on kävijöitä noin 350. Noin 840 jäsentä on kirjannut sähköpostiosoitteensa järjestelmään, joten vajaa puolet näistä käy lukemassa viestit nopeasti saatuaan siitä tiedon sähköpostiinsa.

Saapuneesta viestistä on mahdollisuus lähettää hälytysviesti myös kännykkään. Numeroita järjestelmässä on tällä hetkellä reilut sata kpl. Tätä kaikkein tehokainta ja nopeinta tiedotustapaa käytetään vain silloin, kun kyseessä on todella kiireinen viesti. Näitä tilanteita on odotettavissa tulevan TES-neuvottelukierroksen aikana! Tallenna siis tietosi järjestelmään, jos haluat saada ajankohtaista tietoa nopeasti!

Kännykkä numero tulee kirjoittaa normaaliin muotoon (esim. 040 12345678).

Ole tarkkana kun tallennat tietojasi! Niiden tulee olla täsmällisesti oikein, että viestit tulevat perille!

Tunnusuudistus

■ Jatkossa voit kirjautua IAU-Memberiin käyttäen jäsennumeroasi, tai vaihtoehtoisesti sosiaaliturvatunnustasi!

Salasana molemmissa tapauksissa on se mikä se on ollutkin. Voit itse käydä vaihtamassa salasanan mieleiseksesi, mutta muista kuitenkin tehdä siitä vaikeasti arvattava, ettei kukaan pääse väärinkäyttämään järjestelmää!

Mikäli et tiedä salasanaasi, niin pyydä ammattiosastosi jäsenkirjuria tai omaa pääluottamusmiestäsi toimittamaan se sinulle, tai lähetä pyyntö sähköpostitse osoitteeseen iau@iau.fi.

IAU-Memberin
osoite on
member.iau.fi.
Sinne löytyy
linkki IAU:n
nettisivulta
www.iau.fi.

Sebacon Member Software Login - Mozilla Firefox

Tiedosto Muokkaa Näytä Siirry Kirjanmerkit Työkalut Ohje

https Siirry

Aloitussivu Uutisotsikot

Google Haku Webistä >>

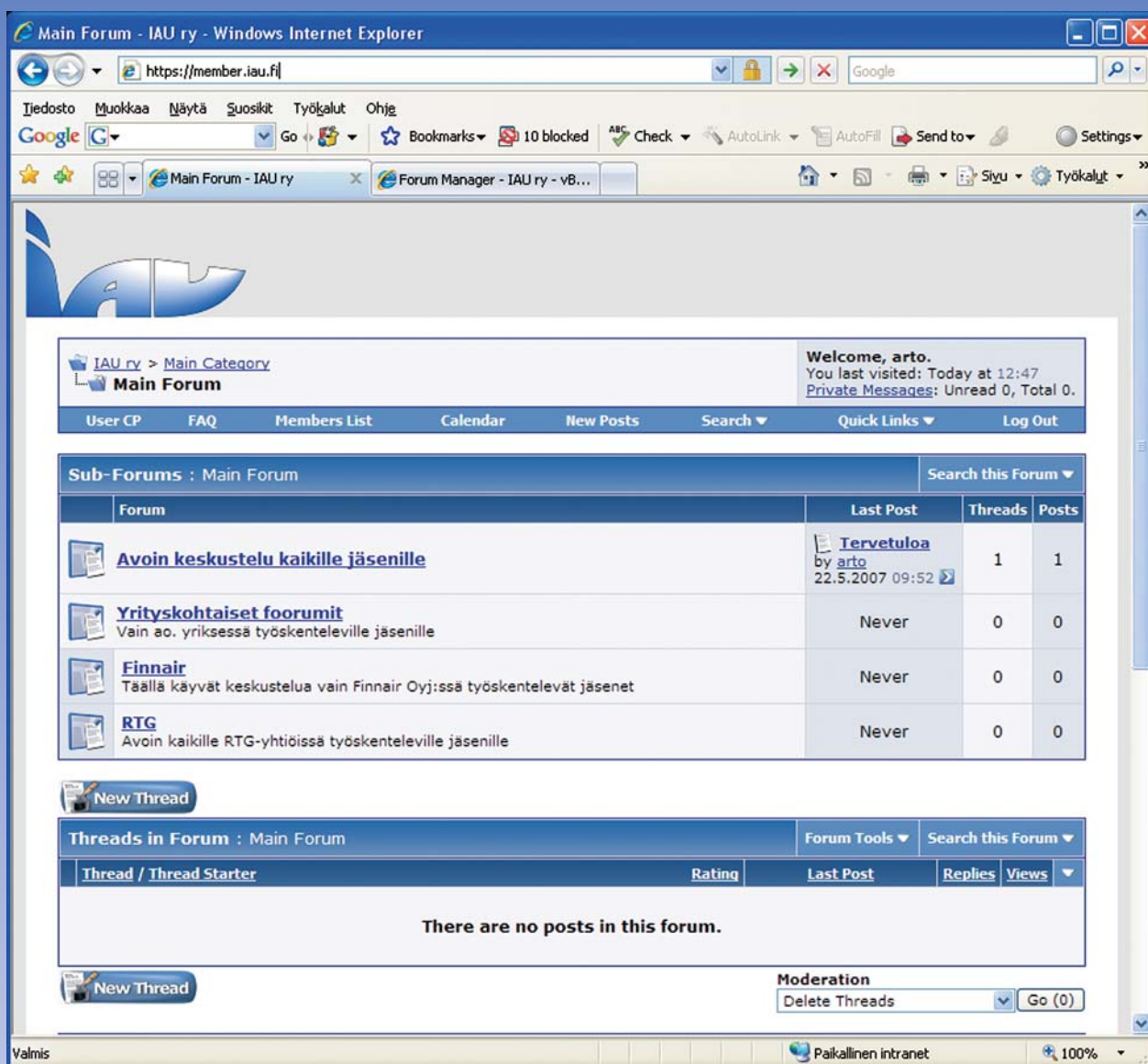
SEBACON
Member Software

Username:
123123-123A

Password:

Forgot your password? Login

Valmis member.iau.fi

Jäsenfoorumi työn alla

Kevään jalkautumiskierroksilla tehtiin esitys liiton oman keskustelufoorumin avaamisesta jäsenistölle. Ideaan tartuttiin heti.

■ Tavoitteena on saada järjestelmä toimintavalmiiksi kesän aikana ja avattua käyttöön viimeistään syksyllä. Tämän hetkisten suunnitelmien mukaan tullaan avaamaan yksi kaikille jäsenille avoin foorumi, sekä yrityskohtaisia foorumeita jäsenistön tarpeiden ja halujen mukaisesti. Lisäksi on mahdollista avata myös eri hallintoelimille tai

vaikkapa ammattiosastoille omia sisäisiä foorumeita.

Lopullisen muotonsa järjestelmä saanee käyttäjien palautteen ja toivomusten perusteella.

Järjestelmään kirjaututaan IAU-Memberin kautta. Kun foorumi saadaan valmiiksi, lisätään ao. linkki Memberiin.

Nimimerkin taakse kätkeytymistä ei sallita, vaan jokainen kirjoittaja on tunnistettavissa. Näin keskustelu pysynee asiapitoisempuna. Asiattomat kirjoitukset tullaan poistamaan!

Ohjelmisto tultaneen saamaan suomenkieliseksi ennen julkaisua. Asiasta kerrotaan lisää syksyn lehdissä.

Jäähyväiset järjestötyölle

Tulevaisuus avoin

Ilmailualan Unionin pitkäaikainen johtokolmikko toivoo, että jäsenistö seisoo valitsemansa johdon takana eikä keskinäiseen riiteltyyn sorruta. Tiimi Hakala, Kautto, Pehkonen väistyi kesäkuun alussa liiton johtotehtävistä. Kolmikon oma tulevaisuus on avoin.

■ Rainer Hakala (55) on johtanut IAU:ta vuodesta 1993. Varapuheenjohtaja Tapani Kautto (55) tuli liiton hommiin projektivastaavaksi vuonna 1994 ja siirtyi parin vuoden kuluttua varapuheenjohtajan tehtäviin. Alpo Pehkonen (53) valittiin liittosihteeriksi vuonna 1999, alkuunsa osaviikkoiseksi, kuusi vuotta sitten kokopäiväiseksi.

Kaikilla on siis pitkä kokemus Unionin johtotehtävissä. Edustajiston päätös vaihtaa koko johto tuntuu kolmikosta yhtä aikaa helpottavalta ja haikealta.

– Olen aidosti helpottunut. Linjaeroavaisuus hallinnon ja johdon välillä on jäytännyt kaksi vuotta. Se on ollut raskasta aikaa. Kädet sidottiin selän taakse ja silti edellytettiin, että kaikki hommat hoidetaan. Tuntuu vähän kuin olisi päässyt pakkopaidasta, Hakala sanoo. Tapani Kautto kuittaa tuntemuksensa näin:

– Minulla on yhtä aikaa kevyt ja haikea olo.

Alpo Pehkosen tunnelmat ovat samanlaisia.

– Olen kokenut viimeiset kaksi vuot-

ta erittäin raskaiksi. Nyt on helpottunut olo siitä, ettei tarvitse enää repiä itseään. Toisaalta vähän pelottaa järjestön tulevaisuus.

Aivot tuulettumaan

Miesten tulevaisuus on vielä avoin. Rainer Hakala vetäytyi heti heinäkuun alussa kesämökilleen.

– Poltan noin kuution verran mui-
tiinpanoja, joita on kertynyt 22 vuoden aikana. Eiköhän niillä lämmitä saunan muutaman kerran, Hakala naurahtaa ja aikoo vasta kesän jälkeen ryhtyä miettimään, mitä alkaa isona tekemään.

Lentokonemekaanikon ammattiin ei ole enää paluuta. Lupakirja meni vanhaksi 20 vuotta sitten, eikä sen uusiminen ole suunnitelmissa.

Samaa on tuumannut Tapani Kautto. Entisiin hommiin on mahdoton palata.

– Pidän ensin kesäloman, tyhjennän pääni ja rupean sitten miettimään tulevaisuutta.

Alpo Pehkonen hyppää juhannukse-
na laivaan ja lähtee Tanskaan pyöräilemään.

Pekka Kaimulainen

– Luulen, että reissu selkiyttää suunnitelmia. Palaaminen lentoyhtiöympäristöön on kuitenkin vieras ajatus. Olen kokenut järjestötyön omaksi alakseni, Alpo Pehkonen toteaa.

Kaveria tarvitaan

Johtokolmikko hahmotteli yhdessä Ilmailualan Unionin tulevaisuutta, mutta ei saanut hahmotelmiensa taakse koko jäsenistöä. Edustajisto ei edes keskustellut liiton tulevaisuudesta, vaan keskittyi pelkästään henkilövalintoihin.

Vanha johtotriokka on tiukasti sitä mieltä, että pieni liitto tarvitsee ka-

vereita. Miehet olisivat nähneet IAU:n perustettavan teollisuuden suurliiton TEAMin logistiikkaketjun osana.

– Olemme mielenkiinnolla tutkineet teollisuusliittojen TEAM-hanketta. Käsitksemme mukaan siellä olisi lokero meillekin, Tapani Kautto sanoo.

Rainer Hakalan mielestä TEAMissa toteutuisi suora jäsenyys ja itseellisyys sopimuksen tekoon säilyisi.

– Vaikea nähdä järjestöllisessä kehityksessä mitään välivaiheita, sillä maailma muuttuu nopeassa tahdissa.

– Pienten liittojen pitäisi pohtia, missä työrauhalle saadaan paras hinta,

sillä työrauhaahan työnantaja ay-liik-
keeltä ostaa. Arvelen, että kalleimmalla
työrauha myytäisiin osana teollisuuden
suurliittoa, Rainer Hakala sanoo.

Moniäänisyys turvattava

IAU, kuten monet muutkin ammatti-
liitot ovat siirtyneet edustaja- tai liit-
tokokouksista edustajistomalliin. Sitä
perustellaan tavallisesti kustannus-
säästöillä. Edustajistomallin toinen
puoli on se, että valta keskittyy entis-
tän harvempien käsiin. Niin IAU:ssa-
kin, jossa 20 henkilön joukko luotsaa
liiton tulevaisuutta ja voi tehdä radi-

kaalejakin ratkaisuja, kuten nyt ta-
pahtui.

Rainer Hakalan mielestä IAU:n val-
lanvaihdossa demokratia toteutui siksi,
että päätös tehtiin oikeassa paikassa eli
edustajistossa. Paineita vaihtaa liiton
johto hallituksessa oli muhinut jo pari
vuotta.

Tapani Kautto kertoo, että johtokol-
mikko esitti paluuta edustajakokouk-
siin, mutta hankkeelle ei lämmenty.

– Ala on laajentunut: IAU:n jäsenil-
lä on jo noin 60 eri työnantajaa. Liiton
päättäjät tulevat kuitenkin pääosin Fin-
nain piiristä ja päätöksenteko keskit-

tyy. Alan pienten toimijoiden ongelmia ei nähdä. Koska ala pirstoutuu tulevaisuudessa entistä enemmän, liiton päätöksentekoaikin pitäisi laajentaa ja moniäänisyyden kuulua. Vaarana on, että pienten työpaikkojen jäsenet äänestävät jaloillaan ja jättävät liiton, Tapani Kautto pohtii.

Vuorovaikutus tärkeintä

Vaikka viimeiset kaksi vuotta ovat olleet miesten mielestä vähän kuin löyhässä hirressä olisi roikkunut, pitkä työrupeama ay-liikkeessä on kuitenkin ollut mielenkiintoista.

Alpo Pehkonen on tykännyt erityisesti työskentelystä ihmisten kanssa vuorovaikutuksessa.

Tapani Kautto pitää parhaana puolelta työssä sitä, että asioihin voi halutesaan vaikuttaa.

– Olen vuosien varrella saanut ystäviä ja vihamiehiäkin, mutta ystävät ovat osoittautuneet todellisiksi kavereiksi, jotka ovat tukeneet kaikissa tilanteissa.

Rainer Hakala on tyytyväinen siitä, että ympärillä on koko ajan ollut osavia ja sitoutuneita ihmisiä, joilta puheenjohtaja on saanut tukea.

– Ay-liikkeessä toimivat niin työsuhteiset kuin luottamustoimisetkin ovat hyvin sitoutuneita tehtäviinsä ja tekevät töitä myös sydämellä.

Vaalikaa yhtenäisyyttä!

Kolmikon terveiset jäsenistölle ovat selkeät.

– Älkää hemmetissä alkako riitelemään keskenänne. Liiton sisäinen yhtenäisyys on tässä ajassa tärkeä ja joukkojen repeily on kaikkien tuhosiksi, Alpo Pehkonen sanoo.

– Eläkää nykyajassa ja varautukaa tulevaisuuteen. Menneisyyteen haikailu ei auta, sillä vanhat ajat eivät palaa. Vaatikaa päätöksentekijöiltä päätöksiä ja vastuuta, Tapani Kautto teroittaa.

– Tukekaa liiton johtoa sittenkin, kun henkilövalintoihin liittyvä glamour on haihtunut. Kyllä johto aina parhaansa yrittää, Rainer Hakala viestittää.

LEENA SERETIN

KAIVANNON OLLI eläkkeelle

Syksystä 1988 lähtien Ilmailualan Unionin taloudenhoitajana toiminut Olli siirtyy kesällä eläkkeelle. Olli haaveilee käyttävänsä vapautuvan ajan matkustelemalla Suomessa, Ranskassa ja Italiassa pelaamassa tennistä, golfia ja tutustumassa paikallisiin viinitiloihin. Jokasyksyinen purjehdusretki Karibialle tai Thaimaahan on myös edelleen Ollin ja vaimo Nilin ohjelmassa tulevaisuudessakin.

■ Olli vietti lapsuutensa omien sanojensa mukaan melkein Rööperissä, kun Uudenmaankadun toinen puoli oli jo Rööperiä. Punavuoren kansakoulusta hän siirtyi Ressuun ja myöhemmin baarimikon ja tarjoilijan työn kokeilemisen jälkeen kauppaopistoon, jossa kirjanpito oli yksi Ollin mielestä kaikkein tarpeettomimmista aineista. Uuden Dipolin ravintolan aikana Olli, tarjoilun ohessa, viihtyi hyvin myös keittien puolella, täältä juontaa Ollin taipumus kulinariismiin. Armeijan jälkeen Olli toimi hetken aikaa huolinta-alalla,

jolloin hän tutustui ensimmäistä kertaa lentoasemaan.

Vuonna 1971 Ollin aikomus oli pyrkiä stuerttikurseille, mutta silloinen apulaisasemapäällikkö Veikko Penttinen houkutteli Ollin lähtöselvityskurseille. Kielitaitovaatimus tuli täytettyä, kun osasi vastata kysymykseen: *Talar du svenska ?* ”JA.”, mikä siis riitti.

1.3.1971 Olli aloitti virkailijana Finnairilla. Ura Finnairilla jatkui wbm-toimistossa (weight and balance message -officessa), ja näissä töissä pääsi matkustelemaan ympäri maapalloa.

Jo heti silloinen osaston luottamusmies Matti Koski puhui Ollin ammattiliiton jäseneksi.

Siirtyväksi virkailijaksi tuleminen siirsi matkustelunkin kotimaahan, mutta matkoja olikin sitten sitäkin enemmän.

Luottamus on tuonut monenmoista työtä ja vastuuta

Ammattiyhdistysura Ollilla on mittava: luottamusmiehenä ja ammattiosaston puheenjohtajana, jolloin Olli hoiteli myös sihteerin ja taloudenhoitajan hommia. Vuonna 1975 ammattiosastojen puheenjohtajat valittiin IAU:n liittotoimikuntaan eli nykyiseen hallitukseen, jolloin Olli siis oli jo päättämässä liiton asioista. Olli toimi myös tuolloin varapääluottamusmiehenä, Reino Kinturin ollessa pääluottamusmiehenä. Joitakin kertoja hän oli myös työehtosopimusneuvotteluissa, kun tilanne niin vaati. Pääsääntöisesti kuitenkin niihin osallistui vain puheenjohtajisto. Olli toimi myös silloin urheilu- ja virkistysjaoston puheenjohtajana.

Vuonna 1988 Olli valittiin Matti Jähin jälkeen liiton taloudenhoitajaksi. Liiton jäsenmäärä oli tuolloin 1520 jäsentä. Olli on työskennellyt IAU:n toimistoissa Liisankadulla, Elimäenkadulla, Mäkelänkadulla ja Hakaniemessä. Hakaniemeen muuttaessa etsittiin synergiaetuja muiden kuljetusalan liittojen kanssa. Saneeraus homma tuli Ollille Hakaniemen projektin yhteydessä tutuksi. Sitä työtä hän on pystynyt hyödyntämään oman taloyhtiönsä hallituksen puheenjohtajana taloa remontoimassa.

ERKKI LUOTO

Ilmailualan Unioni kiittää Ollia näistä monista vuosista ja työstä, jota hän on tehnyt kaikkien meidän jäsentemme hyväksi. Hyviä ja antoisia eläkepäiviä Ollille!

Myös Olli haluaa kiittää kaikkia työ- ja harrastusystäviä näistä rikkaista vuosista!

Kesäistä herkkuttelua

■ Unioni-lehden hovikokki **Erkki Viira** on jälleen tehnyt kesäiltojen iloksi oman ehdotuksensa. Erkki Viira työskentelee Finnair Catering Oy:ssä kokkina, joten ammattitaitoa löytyy. Kannattaa kokeilla!

Kana-pastasalaatti

- 300g broilerinsuikaleita
- 1 punainen paprika
- 1 keltainen paprika
- 3-4 kevätsipulia
- 2 ruokalusikallista oliiviöljyä
- 2-4 teelusikallista valkoista balsamiviinietikkaa
- noin 250 g kolmiväri kuviopastaa
- valkosipulia maun mukaan

Marinoidu broilersuikaleet tai käytä valmiiksi marinoituja. Paista ne pannulla ja anna jäähtyä. Keitä sillä aikaa pasta. Keitinveteen voit laittaa vaikka kanaliemikuution, niin saat pastaankin makua. Huuhtelee pasta kylmällä vedellä. Leikkaa paprikat suikaleiksi ja kevätsipuli renkaiksi, käytä myös varret. Sekoita jäähtyneet ainekset ja lisää öljy, balsamiviinietikka ja valkosipuli. Anna maustua pari tuntia. Salaatti on valmis nautittavaksi.

Ohje on neljälle hengelle.

Arja Mäkelä

Hyviä ja huonoja uutisia!

■ IAU:n 50-vuotisjuhlat, jotka oli suunniteltu elokuulle on peruttu.

Hallitus katsoi kokouksessaan 5-6.6.2007 huonosti ajoitetuksi järjestää juhlat ennen kuin syksyn haasteisiin on vastattu.

Juhlat järjestetään myöhemmin, ja niistä riittää puhumista seuraavaksi 50-vuotiskaudeksi.

Hallituksen puolesta,

JM KOSKINEN

Liiton Internet-sivut uudistuvat

■ Kesän aikana ollaan liiton Internet-sivuja uudistamassa.

Suuria muutoksia ei sivuihin tehdä. Ajankohtaista palsta sivujen oikeasta reunasta siirretään sivujen keskelle uutispalstaksi. Oikeaan sivuun tehdään alue, jossa voi olla esillä erilaisia kampanjoita tai tärkeitä linkkejä. Vasemman reunan valikoihin lisätään muutama uusi valikko. Myös pääsivun valokuvat uudistetaan.

Ajankohtaista palstaa on päivitetty kevään aikana aikaisempaa tiiviimmin ja syksystä alkaen on tarkoitus ammattiyhdistysuutisten lisäksi pyrkiä saamaan sivuille myös uutisia ilmailualalta.

Käy tutustumassa liiton sivuihin osoitteessa www.iau.fi. Palautetta sivuista voi toimittaa allekirjoittaneelle.

PEKKA KAINULAINEN

Arja Mäkelä

Spiderman 3

Peter Parker heittää pahaa läppää

■ Marvel sarjakuvista tutun hämähäkkimiehen kolmannessa elokuvaversiossa Ohjaaja/käsikirjoittaja **Sam Raimi** tuo supersankarin uuteen seikkailuun. Tällä kertaa hämähäkkimiehen on kohdattava omat pahat puolensa, koska avaruudesta tullut musta symbiootti ryömii Peter Parkerin peitoksi tämän vedellessä sikeitä.

Pahasta mustasta kehkeytyy yhtä varteenotettava vastus sankarille, kuin muistakin hämähäkkimiehen onnea uhkaavista pahiksista.

Paha Peter on leffan parasta antia. Siviilissä valokuvauksella itsensä elättävä supersankari onkin tähän asti

ollut nörttinä liian tylsä, ja Fonziensa keimaileva supersankari tuo lisäväriä jo kahdeksan kertaa purtuihin 'päivisin kompasteleva hissukka on yöllä sankari' tarinoihin.

Raimi on valinnut sarjakuvista kolmanteen elokuvaversioon hyvät aseet katsojien vangitsemiseksi. Musta hämähäkkimies kutoo omaa seittiään, josta irtipäässyyn Peterillä on täysi työ. Ensimmäisessä elokuvaseikkailussa hämähäkkiä ahdistellut vihreä menninkäinen menehtyi, josta kyseisen pahiksen jälkikasvu on hie- man käärmeissään. Isän jäämistöstä löytyykin tälle hämähäkin ystävälle hyödylli-

siä laitteita, joilla kosto seit-tisankarille voisi onnistua. Vankilasta pakeneva Flint Marko juoksee epäonnekseen armeijan koealueelle ja muttuu säteilyn seurauksena osaksi ympäristöä. Marko saapuu kaupunkiin myrskyn lailla ja supersankarin elämä on vähällä valua hiekkaan. Juuri kun hämis saa riisutua pahan itsestään, se putoaa alhaisia keinoja käyttävän lehtimiehen päälle.

Sitten se vasta rumaksi muuttuukin, ja kutojasankari on pahassa liemessä. Musta puku päällä Peter on saanut tyttöystävänsä kiehu- maan mustasukkaisuuden sekaisesta raivosta ja myös

vihainen nainen tuottaa san- karille huolia.

Tässäpä ainekset maailman kaikkien aikojen kal- leimmaksikin kehitetyn eloku- van seittilangaksi, jonka Ohjaaja Raimi on saa- nut juuri ja juuri kudottua kestäväksi kokonaisuudek- si. Kokoillan viihdykkeeksi Spiderman 3 aika hyvin sopii, tosin aikansa puolesta se vie todellakin koko illan. Tarina on juoneltaan vähän niin ja näin, mutta sen min- kä elokuva kerronnallaan menettää, sen se visuaalisil- la efekteillä anteeksi saa.

VESA SUNI

Matkavakuutuskortti mukaan matkalle

Matkalla sairastuminen on ikävä asia ja tulee usein kalliiksikin. Ilmailualan Unioni on ottanut jäsenilleen Turvasta jäsenvakuutuksen, joka sisältää matkustajavakuutuksen koti- ja ulkomaan-matkoille. Sinulle on lähetetty Turvasta matkavakuutuskortti, joka kannattaa ottaa matkalle mukaan.

■ Vakuutettuina ovat liiton jäsenet, myös vuorotteluvapaalla, hoitovapaalla ja muulla sosiaalivapaalla olevat jäsenet. Vakuutettuina ovat myös vakuutetun mukana matkustavat alle 18-vuotiaat omat lapset sekä vakuutetun kanssa samassa taloudessa asuvat alle 18-vuotiaat lapset.

Vakuutus on voimassa Suomesta ulkomaille tehtävillä vapaa-ajan matkoilla. Vakuutus on voimassa myös vapaa-aikana tehtävillä kotimaan matkoilla, jotka ulottuvat vähintään 50 kilometrin etäisyydelle normaalin elinympäristön ulkopuolelle vakuutetun asunnosta, työpaikasta, opiskelupaikasta tai vapaa-ajan asunnosta. Vakuutus ei kuitenkaan ole voimassa em. paikkojen välisillä matkoilla, joten matka kesämökille ja siellä oleskelu ei kuulu vakuutuksen piiriin.

Vakuutus ei ole voimassa kilpaurheilussa tai sen harjoittelussa, eikä ehdoissa erikseen luetelluissa urheilulajeissa.

Vakuutus on voimassa yhtäjaksoisesti enintään 45 vuorokautta kestäville matkoilla.

Yli meneville matkapäiville kannattaa ottaa määräaikainen matkustajavakuutus. Sellaisen saat Turvasta.

Mitä vakuutuksesta korvataan?

Vakuutus korvaa matkan aikana alkaneen äkillisen sairauden tai sattuneen tapaturman aiheuttamat hoitokulut ilman ylärajaa. Matkasairaudella tarkoitetaan matkan aikana alkanutta, odottamatonta ja äkillistä sairastumista, joka on edellyttänyt välitöntä lääkärinhoitoa tai jonka lääketieteellisen koke-

muksen mukaan muutoin on katsottava saaneen alkunsa matkan aikana.

Vakuutetulla ennen matkan alkua ollut sairaus ei siis ole vakuutusehtojen tarkoittama matkasairaus. Ennen matkaa olleen sairauden äkillisestä ja odottamattomasta pahenemisesta matkan aikana korvataan kuitenkin välttämättömän ensiapuhoidon kustannukset matkakohteessa, mutta ei muita vakuutusehdoissa mainittuja kustannuksia. Sairauden odottamattomana pahenemisena ei pidetä sellaisen sairauden pahenemista, jonka tutkimukset tai hoitotoimenpiteet ovat kesken matkalle lähdettäessä.

Vakuutuksesta korvataan myös matkan peruuntumis- ja keskeytymiskuluja vakuutusehdoissa tarkemmin määritellyn perustein.

Matkatavarat on vakuutettava erikseen

Jäsenvakuutukseen ei sisälly matkatavaravakuutusta, joten matkatavarat on vakuutettava erikseen, elleivät ne jo sisälly normaaliin kotivakuutukseen.

Miten toimin, jos sairastun matkalla tai sattuu tapaturma?

Muista ottaa matkalle mukaan Turvasta saamasi matkavakuutuskortti. Näin hoitava laitos voi todeta, että asiakkaalla on voimassa oleva matkavakuutus ja että hoidoille löytyy maksaja. Hoitolaitos perii normaalisti syntyneet kustannukset suoraan Turvasta, mutta jos kuitenkin joudut itse maksamaan hoitokulut, säilytä kuitit ja lähetä ne vahinkoilmoituksen mukana Turvaan.

Mikäli hoitolaitoksen kanssa syntyy ongelmia, kannattaa ottaa yhteyttä kortin takana mainittuun SOS:iin, joka on pohjoismaisten vakuutusyhtiöiden omistama kansainvälinen "hälytyskeskus". Toimistossa on ympärivuorokautinen päivystys ja siellä tunnetaan myös Ilmailualan Unionin vakuutus. Toimistosta annetaan tietoja vakuutuksen sisällöstä ja he antavat myös ohjeet, miten kyseisessä tapauksessa pitäisi menetellä. SOS palvelee suomen kielellä.

Lisätietoja jäsenvakuutuksesta

Vakuutusehdot ja korvauksenhakuohjeet löytyvät Turvan palvelusivustolta, jonne on linkki Ilmailualan Unionin Internet-sivulta (www.iau.fi) kohdasta: Jäsenyys/Muita jäsenetuja. Lisätietoja vakuutuksesta saat Turvan palvelutöimistoista, palvelupisteistä, asiamiehiltä tai palvelunumerosta 0203 23400. Palvelupisteiden yhteystiedot ja lisätietoja Turvasta löydät osoitteesta www.turva.fi. Asiakaspalvelun sähköpostiosoite on asiakaspalvelu@turva.fi.

Turva/KATI IHARANTA

Johan nyt on markkinat

Finnairin tj. **Jukka Hienonen** vastaa viimeisessä blokissaan rampmiehen kirjeeseen Northportin (Nopo) omistuksen uudelleenjärjestelyjä koskien. Vastaus sisältää ajatuksia, jotka jättävät monia avoimia kysymyksiä.

Hienosen ajattelussa näyttääkin olevan keskeisenä haave, että Helsinki-Vantaalla olisi vielä joskus aidot, toimivat maapalvelumarkkinat. Hän tuntuu vannovan kilpailuttamisen kohottavan voiman nimeen. Niin laadun, kuin hinnankin suhteen. Meille on vakuutettu Nopon syvenevän taloudellisen ahdingon paljolti johtuvan paikallisten markkinoiden kehittymättömyydestä. On kuitenkin aiheellista kysyä missä määrin kilpailu voi, tai on toistaiseksi tilannetta korjannut.

Markkinoita suvereenisti hallitsevat maapalveluyritykset ovat ikeniään myöten kytköksissä palvelemissa lentoyhtiöihin. Voidaanko siis puhua markkinoista ja markkinahinnoista, kun vaihtoehtoja on yksi?

Entä jos Nopon ostaisikin joku kansainvälinen alan toimija? Jukan blogin mukaan yksi Nopon ulkoistamisen perusteluista on vaikeus saada Oneworld-allianssin ulkopuolisia asiakkaita. Miksi Jukka on tästä huolissaan? Mitä iloa siitä Finnairille olisi, jos uusi omistaja saisikin uusia asiakkaita? Entäpä jos ”ameriikan fgh” nappaisikin hintakilpailulla

kaikki täällä operoivat lentoyhtiöt asiakkaikseen? Vaihtoehtoja olisi taas yksi. Missä olisivat markkinat?

Tiettyä ristiriitaisuutta tai kenties vain keskeneräistä ajattelua on se, että samaan aikaan kun halutaan toimivat markkinat ja sen laatua kohottaa ja hintaa alentava vaikutus, etsitään kuitenkin pitkäaikaista ja luotettavaa ”kumppania”. Samalla kun halutaan vapaita ja avoimia markkinoita ja kilpailua, pyritään kuitenkin kaikin keinoin sopimaan oma toiminta suojaan markkinoiden vaikutuksilta esim. sopimalla hinnat pitkäksi aikaa samoiksi kuin kilpailijoilla. Entä jos aidot markkinat nostaisivatkin Finnairin maapalvelumaksuja?

Isoin periaatteellinen kysymys lie neekin se, voivatko maapalvelut koskaan olla Helsinki-Vantaalla aito bisnes vai vain lentoyhtiöille välttämätön tukitoiminta tai korkeintaan sivubisnes?

Vai onko kyse vain puhtaasti Finnairin strategiasta. Tyttäret pihalle. Nopon uusikin tj. on blokin mukaan vahvasti sitoutunut Nopon myymiseen. Pitäisi vaan löytää ostaja, joka suostuu siihen – mihin Nopokin – että asiakas kertoo, mitä haluaa palveluista maksaa. Johan nyt on markkinat.

PEKKA KÄHKÖNEN

Kirjoittaja on Northport Oy:n pääluottamusmies

”

Markkinoita suvereenisti hallitsevat maapalveluyritykset ovat ikeniään myöten kytköksissä palvelemissa lentoyhtiöihin. Voidaanko siis puhua markkinoista ja markkinahinnoista, kun vaihtoehtoja on yksi?

”

Tasa-arvoista palkkapolitiikkaa tulee edistää liittokierroksellakin

SAK:n puheenjohtajan Lauri Ihalaisen mielestä nyt olisi otollinen aika kehittää yhteistyössä luottamusmiesten asemaa ja paikallista sopimista.

■ SAK:n puheenjohtajan Lauri Ihalaisen mielestä luottamusmiesten aseman ja paikallisen sopimisen yhtäaikaan kehittämiseen olisi nyt otollinen ajankohta, kun työnantajapuolikin näyttää vihdoin halukkaalta luottamusmiesten edellytysten parantamiseen.

Perjantaina 25. toukokuuta Nurmi-järvellä SAK:n valtuuston kokouksessa puhuneen Ihalaisen mielestä tulevalle liittokohtaisella sopimuskierroksella pitäisi välttää palkka-palkka-kilpailua, mutta samalla huomata se, että pääpainon tulee kuitenkin olla ostovoiman kasvattaminen palkan-korotuksilla, koska palkkaverotuksen keventämisen liikkumatila on nyt rajatumpi.

– EK:n hallituksen puheenjohtaja Antti Herlin tunnusti eilen järjestönsä kevätkokouksessa luottamusmiesten aseman parantamisen tärkeyden. On hyvä, että työnantajat vihdoin oivaltavat luottamusmiestyön laaja-alaisen merkityksen myös yritysten kannalta ja muutosten toteuttajana. Paikallisen sopimisen kehittäminen edellyttää, että luottamusmiesten asemaa ja siihen liittyviä pelisääntöjä kehitetään yhteistyössä työntekijä- ja työnantajapuolen kanssa.

– Luottamusmiesten aseman parantaminen onkin ainoa asia, joka ei sinällään hyvin menneellä ja syksyllä päättyvällä tulopoliittisella sopimuskierroksella ole edennyt toivotulla tavalla.

– EK:n ilmoitus siitä, etteivät työnantajat päätyneet liittokierrokseen ide-

ologisista tai poliittisiin suhdanteisiin liittyvistä syistä, vaan käytännön läheisemmistä motiiveista, on mielenkiintoinen ja tärkeä. Se hälventää niitä ajatuksia – joita muun muassa EVAn raporteista on saanut lukea – että työnantajan liittokierroshalukkuuteen liittyisi pidemmän aikavälin tavoite viedä suomalaista työmarkkinajärjestelmää hajautetumpaan suuntaan. Meidänkin on tuki liittokierroksen jälkeen arvioitava, mitä uudistustarpeita neuvottelu- ja sopimusjärjestelmämme kaipaa, ja varauduttava muutoksiin.

– Toisaalta EK näyttää edelleen puhuvan korostetun painokkaasti paikallisen palkanmuodostuksen tärkeydestä, joka kielii hajautetumman mallin valinnasta. On kuitenkin oleellista, että kolmikantayhteistyötä voidaan jatkaa, josta hyvä esimerkki oli 16. toukokuuta pidetty maan hallituksen ja työmarkkinakeskus-järjestöjen yhteinen tapaaminen, jossa sovittiin tärkeiden, muun muassa työelämään liittyvien kehittämishankkeiden aloittamisesta. Sopimusmuodon valinta tuposta liitosopimuksiin ei ole poistanut kolmikantayhteistyön tarvetta.

– Minun käsitykseni suomalaisen palkansaajan ja myös palkanmuodostuksen osalta on se, että joustoja on ihan tarpeeksi. Tässä olen siis eri mieltä työnantajan kanssa. Ongelmana on, että joustavuus ja turvallisuus sekä työn ja muun elämän tarpeet eivät ole tasapainossa. Muihin Euroopan maihin verrattuna suomalaisessa työelämässä, työajoissa, työmarkkinajärjestelmässä ja sen sopimuksissa sekä ammatillis-

sa liikkuvuudessa on runsaasti joustoja. Palkansaajat vaihtavat keskimäärin viisi kertaa työtä ja ammattia työurallaan ja alueellinen liikkuvuus on EU-maiden vilkkaimpia.

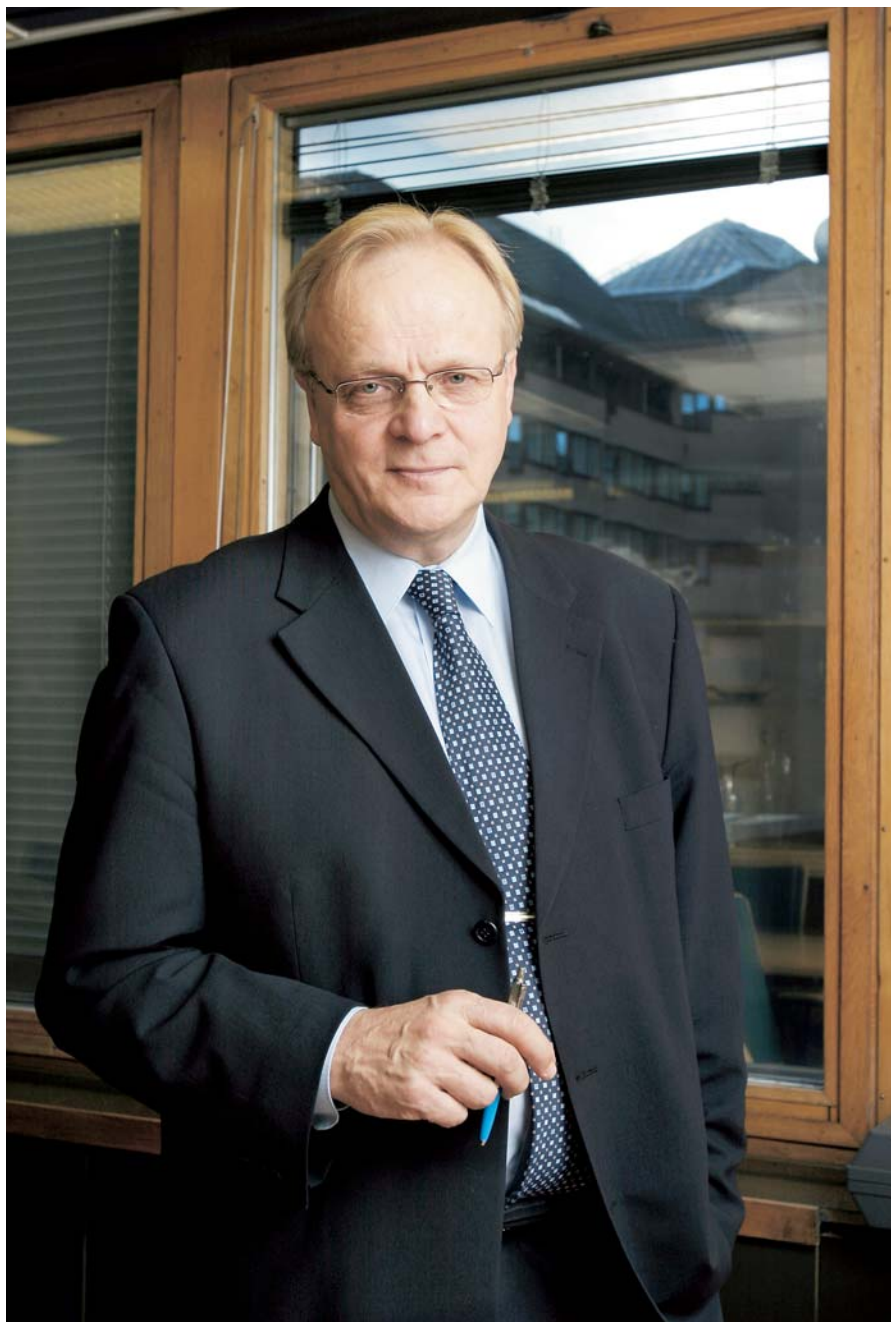
– Suomen työmarkkinajärjestelmä ei siis ole jäykkä, kuten työnantajat väittävät. Mutta jos jäykkyydellä tarkoitetaan sitä, että ei voida alittaa työehtosopimusten vähimmäisehtoja, niin sitten mekin olemme valmiita sanomaan, että järjestelmä on turvallisella tavalla jäykkä.

– Palkankorotuksen muodossa yleiskorotuksella on oltava jatkossa oma paikkansa. Se on ainoa väline, jolla voidaan taata kaikille palkansaajille edes

Palkankorotuksen muodossa yleiskorotuksella on oltava jatkossa oma paikkansa.

jonkinlainen reaali-palkkojen säilyttäminen ja korotus. Erilaiset matalapalkka-, naispalkka- tai paikalliset erät eivät sitä takaisi. Mutta tulos- ja voittopalkkiojärjestelmästä voitaisiin tehdä paikallisen sopimisen eräänlainen pilotti-hanke. Siitä voitaisiin yhdessä työnantajan kanssa kehittää tärkeä paikallisesti sovittava palkanmuodostuksen osa.

– Meillä on myös runsaasti erilaisia joustavia työsuhdemuotoja, päinvastaisista väitteistä huolimatta. Mutta niille, muun muassa vuokratyölle, pitää luoda oikeudenmukaiset pelisäännöt. Vastentahtoista pätötyötä tulee päästä irti ja ihmisen pitäisi tulla työllään toimeen.

– Kaikkiaan Herlinin eilisestä puheenvuorosta on tehtävissä se johtopäätös, että luottamusmiesten aseman ja paikallisen sopimisen yhtäaikaista kehittämistä olisi nyt hyvä alkaa viedä eteenpäin. Nyt alkavan liittokierroksen tulokset ja kokemukset nähtyä keskusjärjestöjen olisi syytä jatkaa ja vauhdittaa tätä työtä ja pohtia laajemminkin sopimusjärjestelmän haasteita ja kehittämistarpeita.

Kolmikantatyön uskottavuus säilytettävä

– Monet talous- ja työllisyyskehitykseen liittyvät seikat sekä mahdollisen palkkakilpailukierteen alkaminen olisivat puoltaneet palkkauksellisesti tasarvoisten tulopoliittisten sopimuskierrosten jatkamista. Mutta koska työnantajat eivät olleet siihen valmiita, SAK ja sen liitot haluavat nyt suuntautua jä-

sentensä kannalta mahdollisimman hyvään liittokierrokseen.

– On tärkeää, että SAK:lla ja sen liitoilla on ollut liittokierrokseen valmistaututtaessa hyvä yhteistyö. Liittojen kesken on voitu sopia yhteisistä laatutavoitteista ja lisäksi sopimuskausien pituuksia pyritään yhteen-sovittamaan. SAK haluaa varmistaa, että kaikki SAK:laiset liitot saavat asialliset ja hyväksyttävissä olevat sopimukset.

– Kun liittokierros näytti selvältä, SAK reagoi nopeasti esittäen liittokierrosta tukevaa kolmikantapöytää. Siinä on tarkoitus yhdessä maan hallituksen ja työmarkkinoiden keskusjärjestöjen kanssa kehittää työelämää, sosiaaliturvaa ja työllisyyttä. On hyvä, että tässä asiassa päästiin nopeasti liikkeille, ja nyt olisi tärkeää, että näitä hankkeita voitaisiin kolmikantaisesti ja yksituumaisesti viedä eteenpäin. Se antaisi uskottavuutta kolmikantaiselle yhteistyölle jatkosakin. Olenkin peräänkuuluttanut EK:lta sitoutumista sellaiseen työelämän ja sosiaaliturvan uudistustyöhön, jossa me voisimme keskenämme mutta myös kolmikantaisesti löytää tarvittavan yhteistyön ja yksituumaisuuden. Näin SAK on vuosien mittaan toiminut.

– Sinällään on ollut hyvä, että liitto-neuvotteluja on lähdetty avaamaan rakavasti. Vienti- ja muu avoin sektori on perustellusti käynnistänyt neuvottelut.

– Hallitusohjelmasta jätettiin pois työnantajan peräänkuuluttamat tavoitteet puuttua ammattiyhdistysliikkeen perusoikeuksiin, mukaan lukien lakko-oikeudet ja niihin liittyvät sanktiot. Tästä on pidettävä kiinni koko vaalikauden ajan. Liittoneuvottelujen ilmapiiiriä tukisi se, että hallitus pääministerinsä suulla ilmoittaisi, ettei tällaisia aikeita todellakaan ole.

– Eduskuntavaali- ja työmarkkinapuheissa on ollut korostetusti esillä julkisen sektorin naisvaltaisten alojen perustellut palkankorotusvaatimukset. Niihin odotuksiin ja lupauksiin pitää vastata. Muistuttaisin tässä, että sen ohella meillä on yksityisellä palvelualalla ja myös teollisuudessa suuri joukko

PÄÄTÖSLAUSUMA

■ Sopimuspolitiikassa päädyttiin tällä kertaa liittokierrokselle, koska työnantajat torjuivat tulopoliittisen kokonaisratkaisun mahdollisuuden. Hallitus ei myöskään osoittanut riittävästi tahtoa tupon aikaansaamiselle. Palkankorotusodotukset ovat kasvaneet selvästi. Taustalla on mm. yritysten ennätyksellinen kannattavuus. SAK:laiset liitot lähtevät liittokierroksellekin yhteisiä laadullisia tavoitteita asettaen ja palkkaratkaisujen tasa-arvoisuutta korostaen.

Naisvaltaisten matalapalkka-alojen ansioihin on saatava sellaiset korotukset, että myös samapalkkaisuohjelma voi toteutua. Siihen ovat hallitus ja työmarkkinajärjestöt kolmikantaisesti sitoutuneet. Hallituksen on pidettävä lupauksensa julkisen sektorin korotuksiin tarvittavan rahoituksen varmistamiseksi.

SAK:n valtuusto pitää tärkeänä hallituksen ja keskusjärjestöjen sopimaa kolmikantaista valmistelua työelämän, sosiaaliturvan ja työllisyyden kehittämisessä. Tämä yhteistyö tukee liittokierrosta.

SAK:n valtuusto korostaa työnantajille, että luottamusmiesten ja työsuojeluvaltuutettujen asemaa on vahvistettava ja oikeuksia parannettava kaikkien alojen työehtosopimuksissa. Palkansaajien edustajina työpaikoilla toimiville luottamusmiehille on turvattava riittävät edellytykset hoitaa tätä vaativaa tehtävää. Työsuhdeturvaa tulee vahvistaa, korvauksia korottaa ja yhdenmukaistaa, tiedonsaantia lisätä sekä koulutusmahdollisuuksia parantaa ja ajankäyttöä lisätä. Luottamusmiesten aseman parantaminen on välttämätön edellytys, jotta paikallista sopimista voidaan kehittää. Tätä tukee hyvin myös EK:n esitys luottamusmiesten liiketoimintaosaamiseen panostamisesta.

Työelämän yhteisiä laatutavoitteita ovat myös vuokratyön oikeudenmukaisista pelisäännöistä sopiminen sekä määräaikaisten työsuhteiden ja vastentah-

toisen osa-aikatyön vähentäminen. Määräaikaista työsuhteita koskevan työryhmän esitykset on viipymättä vietävä eteenpäin.

Hallituksen käynnistämä sosiaaliturvauudistus valmistellaan kolmikantaisesti. Hyvin alkanut muutosturvauudistus tarvitsee laajennusta, jolla mahdollistetaan mm. nykyistä pitempikestoinen koulutus. Työvoimapolitiikan ja työttömyysturvan uudistamisessa keskeistä on työelämän parantaminen, ei työttömyysturvan heikentäminen. Suomen työttömyysvakuutuksen etuudet ovat selvästi muiden pohjoismaiden tasosta jäljessä. Työttömyysturvassa tarvitaan uudistuksia, jotka helpottavat työn vastaanottamista ja parantavat työttömien toimeentuloa.

Monen suomalaisen palkansaajan leipä tulee suoraan tai välillisesti metsästä. Puuraaka-aineen tuonin tyrehtymisellä olisi monenlaisia vakavia työllisyysvaikutuksia. Siksi valtiovallan on huolehdittava kaikin keinoin ongelman ratkaisemisesta viivyttämättä myös EU:n ja Venäjän välisissä neuvotteluissa.

Hallituksen kehysriihessä valtion tuottavuusohjelmaan tehdyt uudet ylimitoitettut henkilöstön vähentämissuunnitelmat vaarantavat palveluita ja ovat ristiriidassa hyvän henkilöstöpolitiikan ja kestävänsä tuloksellisuuden kanssa. Tie- ja rataverkon ylläpitoon ja uusiin hankkeisiin varatut riittämättömät määrärahat eivät täytä pitkäjänteisen liikenne-, ympäristö- ja työllisyyspolitiikan vaatimuksia. Kehäradan rakentamisen lykkääminen viivästyttää asuntotuotantoa pääkaupunkiseudulla. Rataverkon määrärahasupistuksista yritysten toiminnalle ja matkustajille aiheutuvien haittojen lisäksi seurauksena on myös henkilöstövähennyksiä.

SAK:N VALTUUSTO
25-26.5.2007

pienipalkkaisia vaativaa työtä tekeviä naisia. Myös he ovat oikeutettuja tasa-arvoa tukeviin palkankorotuksiin.

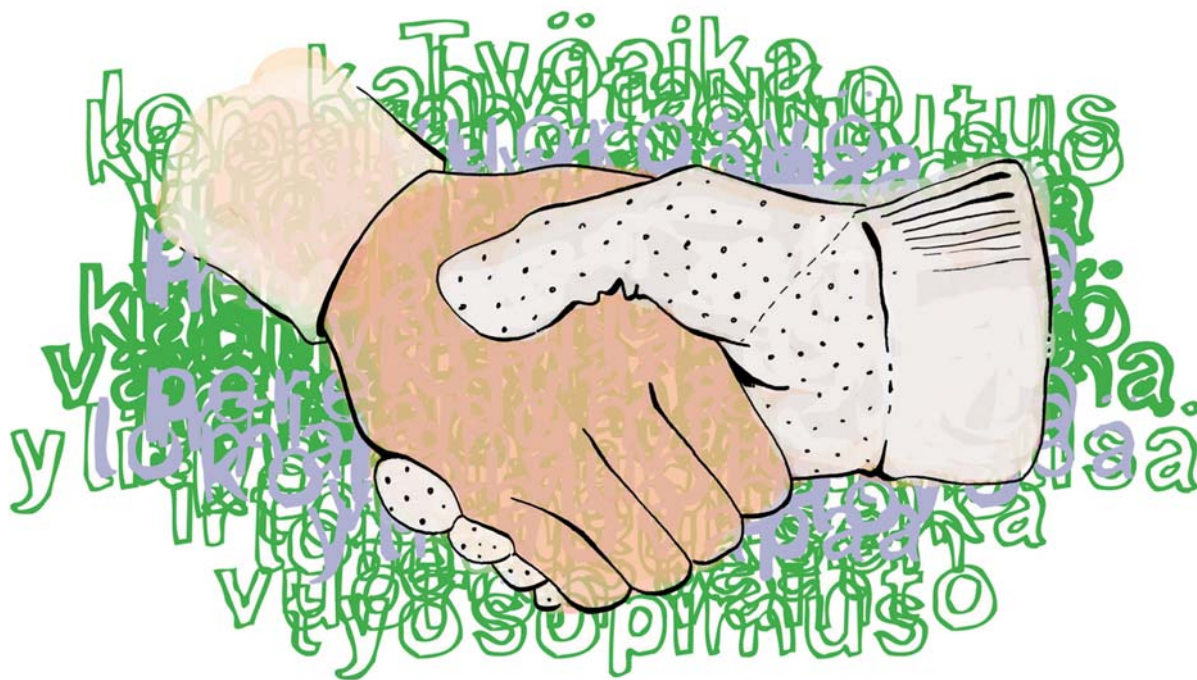
– Julkisella sektorilla on jatkettava uudella useamman vuoden palkkaohjelmalla, jolla parannetaan julkisen sektorin palkkakilpailukykyä. Maan hallituksen on sen takia varattava valtionosuuksien kautta riittävästi rahaa sekä

palkankorotuksiin mutta myös tarvittavan henkilökuntamäärän palkkaamiseen ja palveluihin järjestämiseen. Mutta on huomattava, että varsinaiset palkkaratkaisut – työehtosopimukset – julkisellakin sektorilla tehdään työmarkkinaosapuolten välillä.

– Yleisesti ottaen olisi toivottavaa, ettei liittokierroksesta tulisi palkka-

palkka-kilpailua. Jo nyt – ilman tulevia palkankorotuksia – ensi vuoden inflaatioarvio on kahden prosentin luokkaa. Mutta kun tuloverotuksen alentamisnäkymät ovat tällä hetkellä vaatimattomat ostovoiman kehittymisen näkökulmasta, palkankorotusten osuus tulee olemaan liittokierroksella pääosassa.

SAK/viestintä

SAK:n luottamusmieskysely 2007:

Paikallisten sopimusten soveltamisongelmat lisääntyneet

■ Ongelmat paikallisen sopimisen soveltamisessa ovat lisääntyneet kuluneena vuonna. SAK:n tuoreen luottamusmieskyselyn mukaan erityisesti palkkaa koskeva paikallinen sopiminen koetaan ongelmallisena.

Soveltamisongelmia näyttäisi tuottavan erityisesti työnantajan mahdollisuudet tulkita sopimuksia oman näkökulmansa mukaan. Esimerkiksi paikalliseen sopimiseen liittyvä töiden organisointi saattaa tapahtua työnantajan yksipuolisella päätöksellä.

Keskimääräiseksi arvosanaksi paikalliselle sopimiselle luottamusmiehet antoivat tyydyttävän 7,1. Työaikasopimuksia tehneille työpaikoille arvosana oli keskimäärin 7,5 ja palkkasopimuksia tehneille työpaikoille 6,3. Tutkimuksen tekijän, ekonomisti **Erkki Laukka-**
sen mukaan ero arvosanoissa on varsin

selvä ja kielii ongelmista palkkasopimisen puolella.

Jaksolla 1996–2001 paikallisen sopimisen painopiste on ollut palkoista sopimisessa, mutta viime vuosina lähes yhtä laajaa on ollut työajoista sopiminen. Myös laaja-alainen sopiminen sekä palkoista että työaikaan liittyvistä asioista on lisääntynyt.

Kyselyn mukaan työvoiman vaihtuvuus on säilynyt korkeana. Lisäksi puute laaja-alaisista yleisosajista on kasvanut. Johdon ja henkilöstön yhteistyösuhteita kuvaava saldoluku säilyi edellisen vuoden tapaan pakkasella.

SAK on kerännyt luottamusmieskyselynsä tietoa pääluottamusmiehiltä vuodesta 1992 lähtien. Nyt julkaistavaan kyselyyn vastasi 389 luottamusmiestä, jotka edustavat työpaikoillaan noin 100 000 palkansaajaa.

Tänä vuonna SAK kartoitti ensimmäistä kertaa myös työsuojelun tilaa työpaikoilla. Erilliseen kyselyyn vastasi 337 työsuojeluvaltuutettua, jotka edustavat 80 000 palkansaajaa. Vastanneiden mielestä työsuojelu toimii SAK:laisilla työpaikoilla pääsääntöisesti tyydyttävästi. Puutteita nähtiin etenkin työsuojeluvaltuutettujen ajankäytön korvaamisessa. Julkisella sektorilla 59 prosenttia työsuojeluvaltuutetuista jää vaille työehtosopimuksen mukaisesta korvausta.

Työsuojelutoimenpiteet on toteutettu yleensä paremmin suurilla kuin pienillä työpaikoilla, mitä voi pitää myös työntekijöiden yhdenvertaisuutta koskevana ongelmana.

SAK/viestintä
kuvitus: SANNA KALLIO

REACH aloittaa uuden aikakauden kemikaalien terveysvaarojen hallinnassa

■ Euroopan unionin 1.6.2007 voimaan tullut kemikaaliasetus muuttaa oleellisesti kemikaalitiedon hallinnan sääntöjä. Aikaisemmin viranomaisten tehtävä oli osoittaa kemikaalin tai tuotteen vaarallisuus. Nyt yritysten tulee osoittaa kemikaalin käyttö turvallisiksi. Lain-säädäntö koskee lähes kaikkia teollisesti tuotettuja kemikaaleja.

Kemikaaliasetuksen tavoitteena on torjua kemikaalien aiheuttamat terveyshaitat, altistutaan niille sitten työssä tai vapaa-aikana kulutustuotteiden kautta. Muutos aiheuttaa yrityksille kustannuksia, mutta kansantaloudellisesti se tuottaa säästöjä kemikaaleista aiheutuvien sairauksien vähenemisenä.

Työperäinen altistuminen kemikaaleille aiheuttaa noin 2000 ammattitautia vuosittain. Näistä ihotauteja on 800–900 ja hengitystieallergioita noin 400. Allergioihin kuuluvat esimerkiksi astma ja allerginen nuha. REACH* parantaa työntekijöiden terveyden suojelua, koska se tuo lisää tietoa kemikaali-

lien terveyshaitoista ja -riskien torjunnasta. REACH asettaa vaarallisimmat kemikaalit luvanvaraisiksi ja velvoittaa yritykset korvaamaan esimerkiksi syöpää aiheuttavat kemikaalit toisilla, jos se vain käytännössä on mahdollista.

Työperäinen altistuminen kemikaaleille voi olla kohtalokasta

Työn on arvioitu aiheuttavan suomalaisten ennen aikaisista kuolemista 3,7 % (miesten 6 % ja naisten 1 %). Tutkimusvuonna 1996 tämä tarkoitti 1800 kuolemaa. Työperäinen altistuminen kemiallisille aineille aiheutti näistä yli 1000. Lähes joka kolmas miesten aikuisastmoista ja vajaa viidennes naisten aikuisastmoista johtuu kemikaali-altistumisista työssä. Työperäisten syöpien määräksi on arvioitu 500 vuodessa. Näistä 100 aiheutuu asbestista.

REACH tukee myös työsuojelua

Euroopan yhteisö uudisti työainsäädäntöään 1990-luvun alussa ja alkoi

edellyttää muun muassa kemikaaleille altistumisen parempaa selvittämistä ja riskinarviointia työpaikoilla. Kuitenkin valvontaviranomaisten mukaan vain noin 15 % yrityksistä on tehnyt riskinarvioinnin kohtuullisella tavalla. Käyttöturvallisuustiedotteita ja terveydelle vaarallisten aineiden tunnistusmerkintöjä pakkauksiin on edellytetty vuodesta 1978, mutta käyttöturvallisuustiedotteita ei ole tehty riittävän hyvin. Monet kemikaalit ovat puutteellisesti testattuja, jolloin niiden haitat ovat tulleet esille vasta käytännössä, ihmisten altistuessa niille. REACH parantaa kemikaalien testausta ja käyttöturvallisuustiedotteiden informaatioarvoa.

Työterveyslaitos tukee yrityksiä REACH-velvoitteiden täyttämässä

Työterveyslaitos järjestää useita REACH:iin ja tulevaan kemikaalien luokitus- ja merkintäjärjestelmään (GHS) liittyviä kursseja sekä tarjoaa yrityksille asiantuntijatukea kemikaalien haitallisten ominaisuuksien arvioinnissa, niiden turvallisessa käytössä sekä kemikaalialtistumisten selvittämisessä.

Lähde: Työterveyslaitos

* REACH = Registration, Evaluation, Authorisation and Restriction of Chemicals (Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus N:o 1907/2006 kemikaalien rekisteröinnistä, arvioinnista, lupamenettelyistä ja rajoituksista)

LISÄTIETOJA:

Työterveyslaitoksen Internet-sivut
www.ttl.fi/reach
Kemikaaliasiain neuvottelukunta
www.reachinfo.fi

Pekka Kainulainen

Lentokoneasentaja Jussi Hartonen tekemässä liuotinainetyötä. Hän puhdistaa matkustamon lattialevystä liimaa pois. Työ tapahtuu imupöydän päällä käyttäenmoottoroitua hengityssuojainta.

ITA:n syysretki 19–20.10.2007

M/S Galaxylla Tallinnaan

Ilmailutekniikan ammattiyhdistys ITA ry järjestää 19.10–20.10.2007 matkan Tallinnaan.

M/S Galaxy lähtee Helsingin Länsiterminalista klo 18.30.

Maihinnousu Tallinnassa D-terminalista 20.10. klo 08.30–10.30 ja laivaan noutaan D-terminalista klo 11.30–13.15. Saavumme Helsinkiin klo 16.45.

Matkan hinta on jäsenille 50 euroa ja seuralaiselle 80 euroa.

Siihen sisältyy laivamatkat, tervetuliaiskuohuviini, kolmen ruokalajin illallinen ruokajuomineen Grill Housessa ja meriaamiainen.

M/S Galaxy kutsuu viihtymään. Monipuolinen viihdetarjonta, upeat tanssiravintolat erityyppisine baareineen tarjoavat ikimuistoisia kokemuksia Itämeren aalloilla.

Paluumatkalla järjestetään yhteinen tilaisuus ammattiosaston jäsenille.

Sitovat ilmoittautumiset 15.09. mennessä Esa Suokkaalle puh. 041 5411202.

Paikkoja rajoitetusti. Maksu ITA:n tilille Sampo 800016-70341388 tai Finnairin huoltokonttoriin ITA:n tilille 245283.

Voimassaoleva passi mukaan.

Tervetuloa!

Uskomaton lettumestari

■ Helsinki-Vantaan lentoasemalla toimivat edunvalvojat lounastivat ravintola Savussa. toukokuun lopussa. Tilaisuudessa kruunattiin ”Jupe” Juhani Pietilä lettumestariksi. Tittelin hän voitti syömällä uskomattomat 14 lettua. Ravintolan ilmoituksen mukaan kukaan ei ole vielä rikkonut tuota ennätystä.

Satu Maina

Mestari kalkkiviivoilla. Ykköspalkinto hämöttää jo käden ulottuvilla.

KUVAKULMA

Pekka Kainulainen

Liiton lomapaikassa Salmijärvellä on moni IAU:lainen perhe viettänyt ikimuistaisen loman.

Unioni-lehden ilmestyminen 2007

Numero 4 ilmestyy 31.8.
aineisto toimitukseen 13.8.

Numero 5 ilmestyy 19.10.
aineisto toimitukseen 1.10.

Numero 6 ilmestyy 7.12.
aineisto toimitukseen 19.11.

Ilmoituskoot ja hinnat (alv. 0 %)

Koko sivu, 180 x 230 mm, 240 €

1/2 sivua, 180 x 115 mm, 120 €

2/6 sivua, 118 x 115 mm, 80 €

1/6 sivua, 57 x 115 mm, 40 €

Eräänä päivänä ymmärsin millaista mielivaltaa työnantaja voisi käyttää, jos ei olisi työehtosopimuksia.

Ilmailualan Unioni IAU ry

John Stenbergin ranta 6
PL 337
00531 HELSINKI

faksi: (09) 4785 7250

sähköposti: etunimi.sukunimi@iau.fi

kotisivut: www.iau.fi

Puheenjohtaja	Juhani Haapasaari	(09) 47857 220
Varapuheenjohtaja	Reijo Hautamäki	(09) 47857 221
Liittosihteeri	Juha-Matti Koskinen	(09) 47857 225
Sopimussihteeri	Arto Kujala	(09) 4785 7222
Työympäristösihteeri	Pekka Kainulainen	(09) 4785 7227
Sopimussihteeri	Tuomo Oksanen	(09) 4785 7223
Taloudenhoitaja	Olli Kaivanto	(09) 4785 7224
Taloussihteeri	Ari Miettinen	(09) 4785 7228
Toimistonhoitaja	Sinikka Hakala	(09) 4785 7210

Jäsenasiat Paula Seppälä (09) 4785 7200
jasenasiat@iau.fi

Ilmailu- ja Rautatiekuljetusalan Työttömyyskassa

Kaisaniemenkatu 10, 8. krs.
00100 HELSINKI

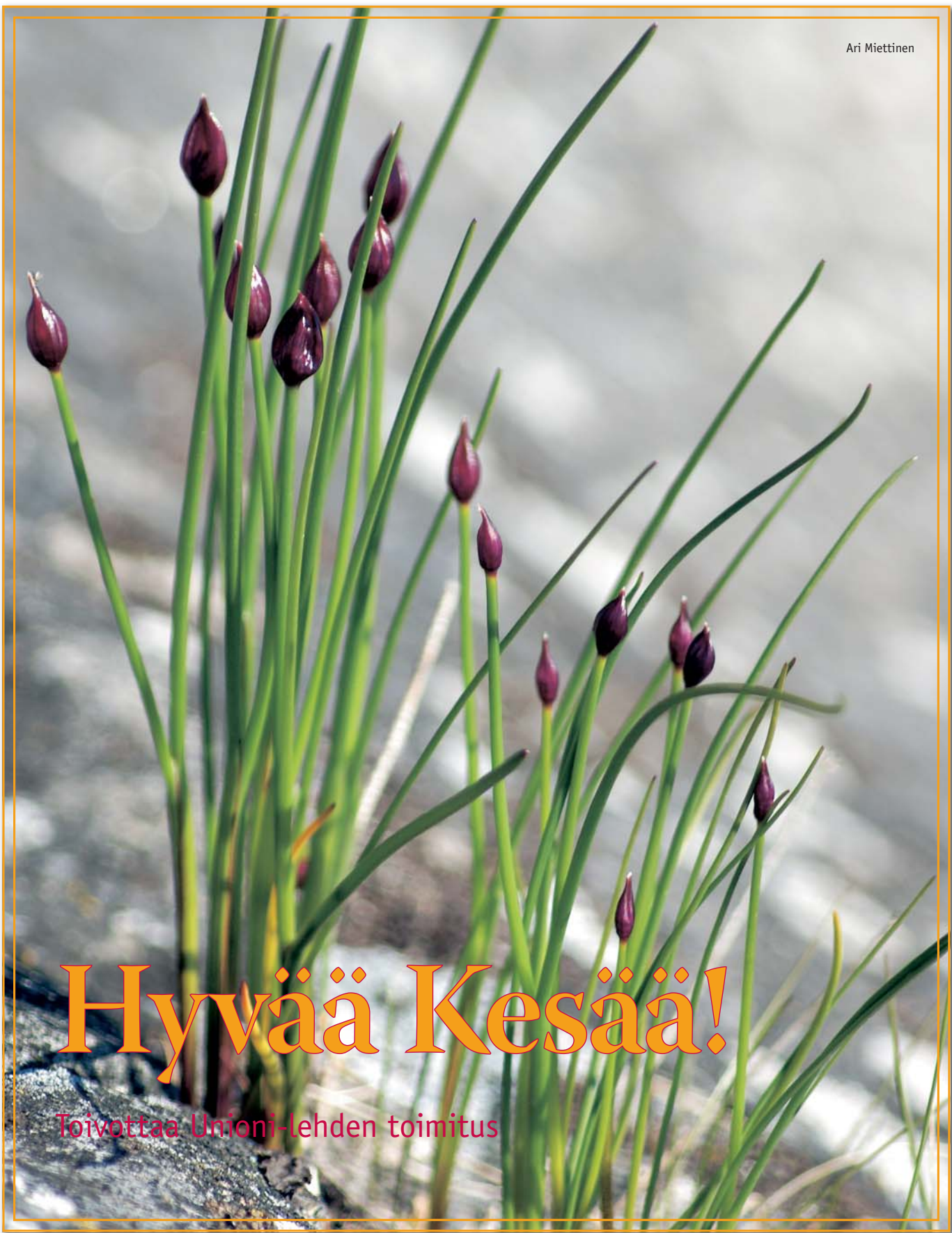
faksi: (09) 4785 7209

sähköposti: etunimi.sukunimi@iau.fi

kotisivut: www.irkatk.fi

Kassanhoitaja	Paula Seppälä	(09) 4785 7200
Kassanhoitaja	Sari Meling	(09) 4785 7202
Kassanhoitaja	Mirva Virtanen	(09) 4785 7203
Kassanjohtaja	Janne Becker	(09) 4785 7201

Ari Miettinen

A photograph of several tall, slender green stems of Chionodoxa flowers growing from a dark, rocky surface. The stems are topped with dark purple, teardrop-shaped buds. The background is a blurred, light-colored rocky area.

Hyvää Kesää!

Toivottaa Unioni-lehden toimitus